

Plan van Aanpak gewone dwergvleermuis Lindenhorst Zeist

Plan van Aanpak gewone dwergvleermuis Lindenhorst Zeist

Opdrachtgever: VanWonen

Willemsvaart 21
8019 AB Zwolle

Status: **Definitief**

Datum: 31 maart 2023

Uitvoering: Foreest Groen Consult BV
Van Pallandtlaan 10
6998 AW Laag-Keppel
T 0314 642221
E info@foreestgroenconsult.nl
W www.foreestgroenconsult.nl

INHOUD

Pagina

1	INLEIDING	5
2	Algemene informatie	6
2.1	Ligging plangebied.....	6
2.2	Locatie	7
2.3	Naam aanvrager	7
3	Werkzaamheden en planning	8
3.1	Beschrijving en werkwijze van de werkzaamheden.....	8
3.2	Planning van de werkzaamheden	9
4	Verbodsbepalingen	10
4.1	Gewone dwergvleermuis	10
5	Ecologische inventarisatie, achtergrond	11
5.1	Locatie van onderzoek	11
6	Ecologische inventarisatie, resultaten	12
6.1	Vleermuizen	12
6.1.1	Voorjaar onderzoek:.....	12
6.1.2	Najaar onderzoek:	13
6.1.3	Overige waarnemingen:.....	14
6.1.4	Vliegroute:.....	15
6.1.5	Conclusie	15
6.2	Waarnemingen overige soorten	15
6.3	Samengevat.....	15
7	Effecten	16
7.1	Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit	16
7.1.1	Gewone dwergvleermuis	16
7.2	Effect werkzaamheden: monitoren	16
8	Maatregelen	17
8.1	Gewone dwergvleermuis: vaste rust- en verblijfplaatsen	17
8.1.1	Preventieve maatregelen	17
8.1.2	Tijdelijke locaties	17
8.1.3	Tijdelijke verblijven	19
8.1.4	Permanente verblijven	20
8.2	Locatie maatregel.....	22
8.3	Effectiviteit	22
8.3.1	Gewone dwergvleermuis	22
8.4	Uitvoering maatregelen: monitoren	22
9	Alternatieven.....	23
9.1	Alternatieve locatie	23

9.2	Alternatieve inrichting en werkwijze	23
9.3	Alternatieve planning.....	23
10	Gunstige staat van instandhouding.....	24
10.1	Gewone dwergvleermuis	24
10.1.1	Staat van instandhouding.....	24
10.1.2	Afbreuk gunstige staat van instandhouding	27
10.2	Zorgvuldig handelen.....	27
11	Literatuur.....	28
12	Plan van aanpak in het kort.....	29
12.1	Voor de start van de werkzaamheden	29
12.2	Tijdens de werkzaamheden	29
12.2.1	Ongeschikt maken huidige complex	29
12.2.2	Aanbrengen permanente verblijven	29
12.3	Na uitvoering nieuwbouw	29
12.4	Algemeen	29
13	Werk protocol	30
13.1	Preventief, voor 15 februari 2023	30
13.2	Na ontvangen van de ontheffing.....	30
13.2.1	15 augustus – 15 oktober 2023.....	30
13.3	Vanaf 15 oktober 2023 – najaar 2026.....	30
13.3.1	Tijdens uitvoering werkzaamheden	30
13.4	Vanaf najaar 2026: na uitvoering van de sloop en nieuwbouw.....	30
13.5	Maatregelen algemeen	30
14	Begeleiding en communicatie	31
14.1	Naam aanvrager	31
15	Advies	32
15.1	Intrinsieke waarde.....	32
15.2	Invloed weer.....	32
15.3	Behoud tijdelijke kasten.....	32
	Bijlage 1 artikel 3.69 bouwbesluit.....	33
	Bijlage 2: Quicksan natuuronderzoek.....	34
	Bijlage 3: Nader onderzoek.....	35

1 INLEIDING

In opdracht van “Van Wonen” is een plan van aanpak opgesteld voor het waarborgen van de verblijfsmogelijkheden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) in het plangebied bij het complex Lindenhorst in Zeist. Het huidige complex wordt verhuurd en is momenteel in gebruik voor de behandeling van complexe jeugdproblematiek. Het complex wordt gesloopt en zal plaats maken voor nieuwe woningen.

De basis van dit plan van aanpak wordt gevormd door het nader onderzoek:

- Nader onderzoek soortgroep vleermuizen de Verlengde Slotlaan 69-71 Complex Lindenhorst Zeist, J. Heida, 22 november 2022.
De quickscan is uitgevoerd door een derde partij:
“Ecologische quickscan met bomen advies, Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv, 1 maart 2019”

De herontwikkeling van De Lindenhorst is een project vanuit de zogenoemde 'versnellingsopgave', die bedoeld is om sneller meer woningen te creëren in de gemeente Zeist. De herontwikkeling heeft als gevolg dat de gebouwen gesloopt worden. De realisatie staat gepland voor de periode najaar 2023 – najaar 2026. In het najaar van 2026 moet hier een nieuwbouw woonwijk gerealiseerd zijn.

Dit plan van aanpak is opgesteld door J. Heida MSc werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2 Algemene informatie

2.1 Ligging plangebied

Afbeelding 1: de ligging van het plangebied. Het complex is met een rood kader aangegeven.

Het plangebied betreft jeugdinstelling de Lindenhorst en omvat een terrein van circa 2,6 hectare, gelegen tussen de Verlengde Slotlaan en de Finspronglaan. Het betreft een omheind terrein in de bosrijke bebouwde kom van Zeist. Binnen een tweede hekwerk staan drie woongebouwen en een kantoor- en onderwijsgebouw in een boomrijk terrein. Tussen beide hekken ligt parkeergelegenheid en een bosgebied.

Natura 2000 en NNN

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het NNN (voorheen EHS) of een ecologische verbindingszone binnen het NNN. Door de uitspraak van de Raad van State over de bouwvrijstelling is het gevolg dat er desondanks wel een stikstof berekening vereist is. Een tool die hiervoor gebruikt kan worden is de *AERIUS Calculator*. Deze calculator berekent de emissie van stikstof als gevolg van economische activiteiten en bedrijvigheid en de depositie op Natura 2000-gebieden.

2.2 Locatie

Het plangebied bestaat uit een omheind groen perceel binnen de bebouwde kom van Zeist.

Straat: Verlengde Slotlaan 69-71
Postcode: 3707CC
Plaats: Zeist
Gemeente: Gemeente Zeist
Provincie: Utrecht
Coördinaten: 52.09706, 5.25859
Kadastraal bekend: ZE100-H 4708, H 1977 en H 1978

Afbeelding 2: de ligging van de kadastrale percelen. De perceelnummers zijn in het geel aangegeven.

2.3 Naam aanvrager

Van Wonen
Willemsvaart 21
8019 AB Zwolle
Projectleider: de heer B. de Vor

3 Werkzaamheden en planning

3.1 Beschrijving en werkwijze van de werkzaamheden

Op het perceel zal een nieuwe woonwijk komen. Dit betekent dat er eerst gesloopt gaat worden. Omdat hierdoor verblijfplaatsen verloren gaan is mitigatie via tijdelijke vleermuis voorzieningen onontkoombaar. Doordat het complete complex gesloopt wordt, zijn er geen muren beschikbaar om tijdelijke vleermuiskasten op te hangen. Een alternatief is om de tijdelijke vleermuiskasten aan bomen te hangen. Het terrein heeft namelijk meer dan 300 bomen. Na een gewenningsperiode van 6 maanden kan het complex ongeschikt worden gemaakt. Ongeschikt maken van het complex voor de gewone dwergvleermuis gebeurt na ontvangst van de ontheffing.

Tijdelijke vervangende voorzieningen

Ter compensatie van de 10 verblijfplaatsen die verloren gaan, moeten er 40 vervangende verblijfplaatsen voor vleermuizen geplaatst worden. Nadat deze vervangende verblijfplaatsen geplaatst zijn, moet er gewacht worden met ongeschikt maken omdat de vleermuizen een gewenningsperiode nodig hebben.

Gewenningsperiode

Vleermuizen kunnen niet meteen wisselen van verblijf. Daarom wordt een gewenningsperiode gehanteerd. De gewenningsperiode verschilt per type verblijf, maar omdat er tijdens het nader onderzoek een paarverblijf is aangetroffen, moet een gewenningsperiode van 6 maanden binnen de actieve periode (begin april – eind oktober) in acht worden genomen.

Ongeschikt maken

Het te slopen complex dient minimaal 5 dagen vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren buiten het actieve seizoen van vleermuizen, tussen 15 augustus en 15 oktober of tussen 15 april en 15 mei. Op het moment van ongeschikt maken en de 5 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.

Het ongeschikt maken gebeurt door het verwijderen van boeiboorden, daktrim en kozijnen. Hiernaast worden hoeken van het complex worden verwijderd kunnen er gaten van minimaal 0,75 bij 0,75 m om de 4 m in de spouw gemaakt worden. Zo ontstaat er tocht in de spouw en verliezen vleermuizen interesse in het gebouw.

Controle

Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Deze controle wordt uitgevoerd door middel van een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang minimaal 10°C is geweest.

Sloop

Er zal een complete herbestemming plaatsvinden van het terrein. Het huidige complex waarin Jeugdzorg plaatsvindt wordt gesloopt. Gesloopt wordt vanaf een zijde.

Nieuwbouw

Na de sloop wordt de ruimte gebruikt voor woningen. Uiteindelijk wordt dus een nieuwe woonwijk gerealiseerd.

3.2 Planning van de werkzaamheden

In het vierde kwartaal van 2023 wordt verwacht dat het wooncomplex gesloopt zal worden. Alle werkzaamheden die van invloed zijn op vleermuizen worden pas gestart nadat een ontheffing van de Wet natuurbescherming is verkregen. Dit betekent dat tijdelijke vleermuis voorzieningen ruim voor de sloop worden aangebracht. Volgens het kennisdocument BIJ12 gewone dwergvleermuis moet er gewenningsperiode van 6 maanden in acht worden genomen. Het ongeschikt maken voor de gewone dwergvleermuis is daarom voorzien in de periode 15 augustus – 15 oktober 2023. Na een geslaagde controle kan er groen licht worden gegeven voor de sloop. Volgens de planning zal eind 2026 een nieuwbouw woonwijk gerealiseerd zijn. Zie onderstaande tabel voor een globale overzicht.

Tabel 1: overzicht werkzaamheden ontheffingsplicht

Werkzaamheden	Kan starten zonder ontheffing
Aanbrengen tijdelijke voorzieningen	Ja
Ongeschikt maken oude woning	Nee
Controle effectiviteit	Nee
Slopen bestaande complex	Nee
Start bouw nieuwe woning	Nee
Permanente voorzieningen nieuwe woning	Nee

4 Verbodsbepalingen

De onderstaande tabel geeft de soort en verbodsbepalingen weer die mogelijk worden overtreden en waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd.

Tabel 2: overzicht verbodsbepalingen en wettelijke grondslag.

Soort	Verboden	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	3.5 lid 2 Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;	3.8 5b 3° in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.	3.8 5b 3° in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

4.1 Gewone dwergvleermuis

3.5 lid 2 Het slopen van het complex heeft nooit tot doel vleermuizen te verontrusten. De vleermuizen worden met zachte hand en zorgvuldig uit het complex verwijderd. Tijdens het ongeschikt maken zijn de alternatieve verblijven minimaal 6 maanden aanwezig. In de nieuwbouw worden permanente verblijven aangebracht. Zo beschikken de vleermuizen voor, tijdens, en na de werkzaamheden over voldoende verblijfsmogelijkheden.

3.5 lid 4 Van het aantasten of vernietigen van één of meer voortplantingsplaatsen is sprake indien het gebouw niet meer toegankelijk is. De sloop heeft als gevolg dat de huidige verblijfplaatsen definitief verloren gaan. Hierdoor ontstaat een overtreding van verbodsartikel 3.5 lid 4. Er worden tijdelijke alternatieven voorzien voor de vleermuizen. Vervolgens worden er nieuwe permanente verblijven aangebracht in de nieuwe woningen.

Wettelijke grondslag 3.8 5b 3°

Nieuwe woningen zijn van belang om de woningnood in te perken. Daarnaast is het bouwen van energiezuinige woningen van groot belang voor de energietransitie om de temperatuur op aarde binnen aanvaardbare grenzen te houden. Hiervoor is in Nederland de klimaatwet aangenomen en dit is vertaald in het klimaat akkoord. Gasloze woningen en goed geïsoleerde woningen zijn onderdeel van dit akkoord om de doelen van Parijs te realiseren. Het nieuwe woningaanbod draagt ook bij om meer mensen te huisvesten op een gezonde manier. Goede woningen die droog en warm zijn dragen bij aan een gezond leefklimaat door een verminderd risico op luchtweg aandoeningen.

5 Ecologische inventarisatie, achtergrond

Concluderend uit de quickscan: "Ecologische quickscan met bomen advies, Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv, 1 maart 2019" is gebleken dat de gebouwen potentieel geschikt zijn voor gebouw bewonende vleermuizen. Daarom is in 2022 een nader onderzoek uitgevoerd naar de soortgroep vleermuizen. In het nader onderzoek zijn alle bevindingen gerapporteerd. De onderzoeksinspanning is in overeenstemming met:

- Vleermuisprotocol 2021.

De resultaten van het nader onderzoek zijn gerapporteerd in de rapportage: "Nader onderzoek soortgroep vleermuizen de Verlengde Slotlaan 69-71 Complex Lindenhorst Zeist, Foreest Groen Consult, 22 november 2022".

5.1 Locatie van onderzoek

Het omheinde complex ligt aan de Verlengde Slotlaan 69-71. Omdat je niet de gehele planlocatie voor 75% alleen kan overzien, is het complex ingedeeld in zeven clusters van onderzoek. In onderstaande afbeelding is de clustering te vinden.

Afbeelding 3: Ligging plangebied. De onderzoek clusters zijn blauw omlijnd en genummerd.

6 Ecologische inventarisatie, resultaten

6.1 Vleermuizen

6.1.1 Voorjaar onderzoek:

Bij het onderzoek in het voorjaar zijn 7 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Een overzicht van de locaties is te vinden in onderstaande tabel. De locaties van waargenomen zomerverblijven staan weergegeven in afbeelding 4.

Tabel 3: overzicht verblijfplaatsen

SOORT	CLUSTER	AANTAL INDIVIDUEN	LOCATIE(S)
GEWONE DWERGVLEERMUIS	22	1	Stootvoeg onder de metalen dakrand
	23	1	Links van nokvorst onder de dakrand
	24	1	Onder de dakrand van het hogere westelijke gebouw
	24	1	Uitgevlogen vanuit dakrand
	25	3	Onder dakrand, binnenplaats
	25	1	Onder dakrand, binnenplaats
	23	1	onder de gevelbetimmering

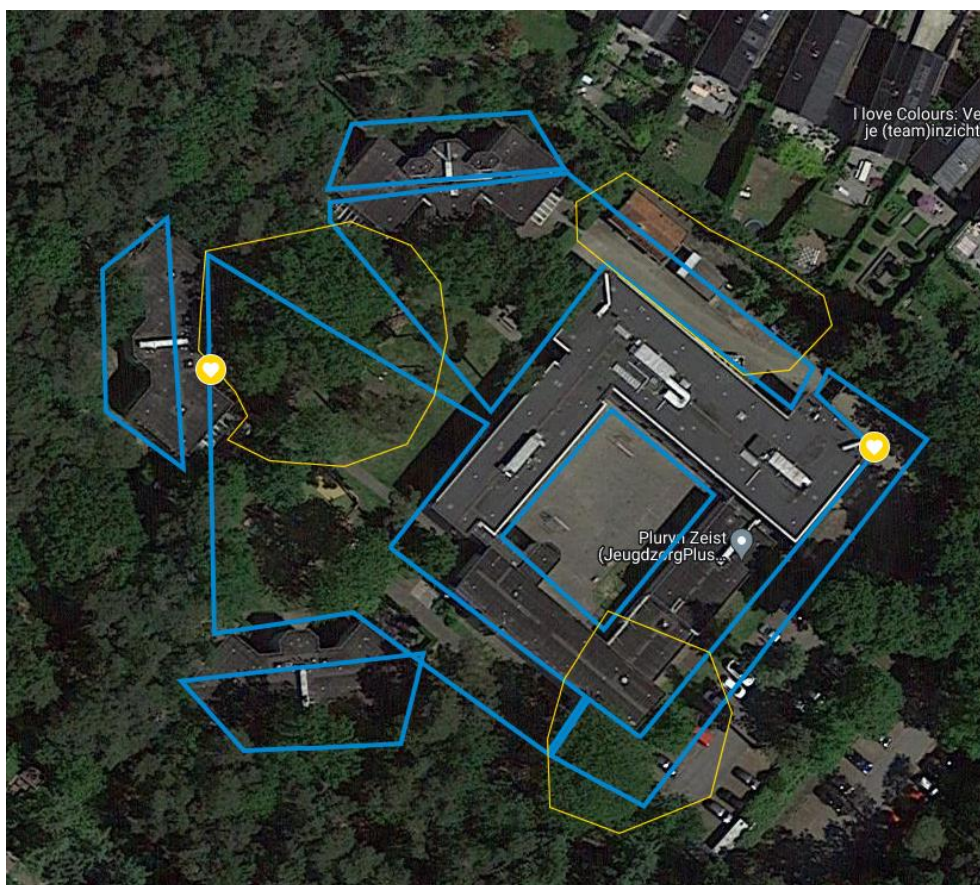
Afbeelding 4: Visualisatie van de aangetroffen zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis (gele ster). De onderzoeksgebieden zijn blauw omlijnd.

6.1.2 Najaar onderzoek:

In totaal zijn er drie baltsterritoria en twee paarverblijven gelokaliseerd. Van één paarverblijf is geconcludeerd dat het samenvalt met het eerder aangetroffen zomerverblijf. Aan dit verblijf dient dus een dubbel doel toegekend te worden. Naast twee bekende paarverblijven, zijn er nog twee toegekend aan de planlocatie. Een overzicht van de bevindingen is te vinden in onderstaande tabel en afbeelding 5.

Tabel 4: overzicht verblijfplaatsen

SOORT	CLUSTER	TYPE WAARNEMING	AANTAL INDIVIDUEN	LOCATIE(S)
Gewone dwergvleermuis	20/22	Baltsterritorium met bekende dubbeldoel verblijf (paar-zomer)	1	Noordwestzijde, woongebouwtje
	23	baltsterritorium	1	Noordelijke hoofdgebouw zijde
	24	paarverblijf	1	Zuidelijke zijde hoofdgebouw
	24	baltsterritorium	1	Hoek, dakrand

Overzicht resultaten najaar onderzoek:

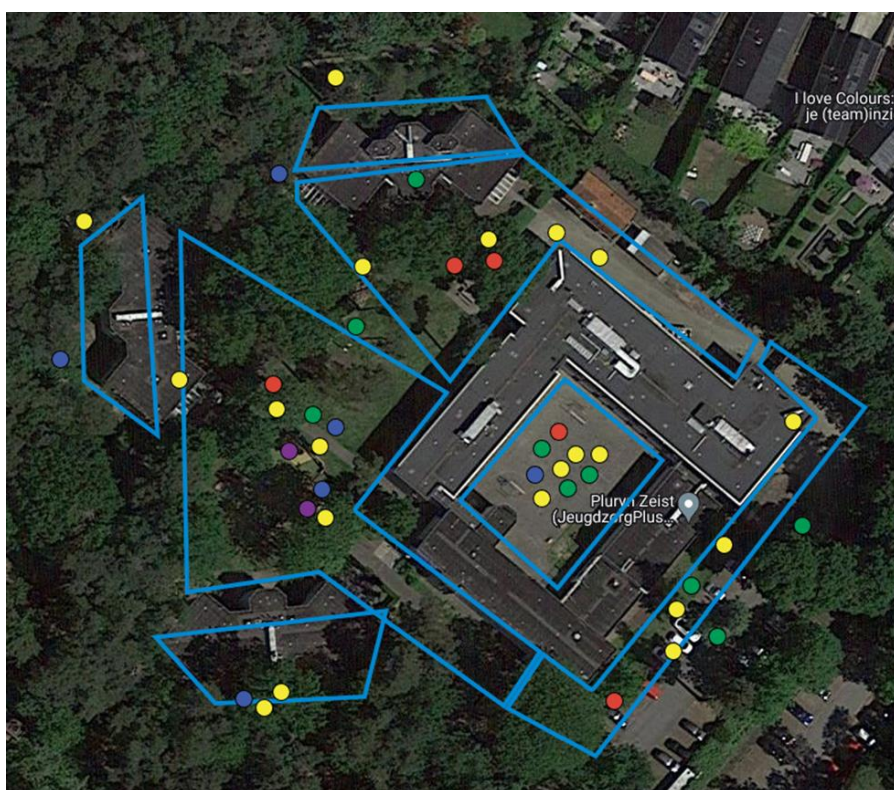
Afbeelding 5, overzicht resultaten najaar onderzoek. Geel gearceerd vlak = baltsterritorium, geel hartje = paarverblijfsplaats.

Massa winterverblijf

Geen van de onderzochte gebouwen is geschikt gebleken als massa winterverblijf. Binnen het plangebied zijn er geen massa winterverblijven aangetroffen of grote groepen zwermende vleermuizen.

6.1.3 Overige waarnemingen:

Tijdens de onderzoeken zijn op het terrein veel bomen te vinden waar gewone- en ruige dwergvleermuizen foerageren en langs de boomkronen. De gewone dwergvleermuis was met 3-4 individuen op het terrein aan het foerageren. Daarnaast is er ook 1 foeragerende laatvlieger aanwezig binnen het plangebied. Gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis passeren het plangebied sporadisch, maar hebben geen binding met de projectwoningen. Een overzicht van alle overige waarnemingen is te vinden in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 6, visualisatie van de aangetroffen foeragerende en overvliegende vleermuizen.

Geel: gewone dwergvleermuis;
Groen: laatvlieger;
Maroon rood: rosse vleermuis;
Donker blauw: ruige dwergvleermuis;
Paars: gewone grootoorvleermuis.

Het terrein is onderdeel van het foerageergebied voor de vleermuizen. In het gebied foerageren gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Voor deze drie soorten is het plangebied onderdeel van een groter foerageergebied. Het gebied is zeker niet als essentieel aan te merken. De dieren foerageren namelijk onder veel verschillende omstandigheden en in een veel grotere omgeving. Sloop en herbouw heeft op het foerageergedrag van deze soorten geen invloed.

6.1.4 Vliegroure:

Tijdens het onderzoek zijn geen vliegrouren waargenomen.

6.1.5 Conclusie

Bij het onderzoek zijn 10 unieke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in het wooncomplex. Dit betreft 7 zomerverblijven, waarvan één met dubbel doel als paarverblijf, en drie unieke paarverblijven. Er zijn geen essentiële foerageergebieden en/of vliegrouren aangetroffen. Bij de werkzaamheden gaan 10 verblijven van de gewone dwergvleermuis verloren, hiervoor dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

6.2 Waarnemingen overige soorten

Meervleermuis

In de quickscan was de meervleermuis vermeld als een mogelijke soort die aanwezig kon zijn. Bij de uitgevoerde onderzoeken in het voorjaar zijn geen meervleermuizen waargenomen door de zeven onderzoekers die gelijktijdig op de locatie aanwezig waren. Dit geldt ook voor de onderzoeken in het najaar. Ook in het najaar is deze soort niet aangetroffen.

Bosuil

De bosuil is soms gehoord tijdens de vleermuisonderzoeken.. Het plangebied is niet van belang voor deze uil. Deze waarneming heeft geen gevolgen voor de werkzaamheden.

6.3 Samengevat

In de onderstaande tabel zijn de resultaten van het onderzoek samengevat weergegeven.

Tabel 5: samenvatting bevindingen

Soort	Unieke Verblijfplaatsen	Kraamverblijf en winterverblijf	Zomerverblijf	Paarverblijf	Combiverblijf paar-zomer
Gewone dwergvleermuis	10	0	6	4 (waarvan 2 bekend en 2 toegekend)	1

Tabel 2: samenvatting resultaten nader onderzoek.

7 Effecten

7.1 Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit

7.1.1 Gewone dwergvleermuis

Door de sloop van het complex gaan 6 zomerverblijven, 3 paarverblijven en 1 gecombineerd zomer-paarverblijf verloren. Door het realiseren van nieuwe, tijdelijke en permanente verblijfplaatsen conform het kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12 heeft de gewone dwergvleermuis, voor, tijdens, en na de isolatie beschikking over voldoende plaatsen waar de soort kan verblijven.

Voor de 10 unieke verblijfplaatsen wordt met een factor 4 gecompenseerd. Dit betekent dat er 40 tijdelijke vleermuiskasten worden opgehangen. Deze kasten worden aan de bomen opgehangen omdat het complete complex gesloopt wordt. Deze tijdelijke kasten zijn geplaatst op 20 februari 2023. De oude verblijfplaatsen worden van 15 augustus – 15 oktober 2023 ongeschikt gemaakt. Hiernaast wordt in de nieuwbouw vaste verblijfplaatsen gevormd door delen van de spouw toegankelijk te maken. In totaal moeten er 40 toegangen gemaakt worden. Op deze manier zijn voor, tijdens en na de sloop genoeg alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar.

7.2 Effect werkzaamheden: monitoren

Van de werkzaamheden wordt een logboek bijgehouden door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

Als deskundige zal optreden:

Foreest Groen Consult BV
Namens opdrachtnemer: ir. M.W.P. Ariëns
Telefoonnummer: 0650227053 of 0314642221
E-mail: info@foreestgroenconsult.nl

8 Maatregelen

Tabel 6: overzicht maatregelen en effecten.

Soort	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	Niet van toepassing	Plaatsen van 40 tijdelijke vleermuiskasten aan bomen in het plangebied	Periode 15 augustus – 15 oktober	Toegankelijk maken spouwmuren nieuwbouw woningen met in totaal 40 toegangen

8.1 Gewone dwergvleermuis: vaste rust- en verblijfplaatsen

8.1.1 Preventieve maatregelen

- Voor de 10 verblijven worden 40 vleermuiskasten aan bomen rondom het wooncomplex opgehangen;
- Na ontvangst van de ontheffing worden de huidige verblijven in de periode 15 augustus tot 15 oktober ongeschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis door het verwijderen van de hoeken van de muren en het verwijderen van kozijnen.

8.1.2 Tijdelijke locaties

Voor de tijdelijke locaties wordt voor een aanpak gekozen waarbij de tijdelijke vervangende verblijfplaatsen worden opgehangen aan de bomen rondom het complex. In dit geval wordt er voor twee types gekozen, beide platte ophangbare kasten. Idealiter worden vleermuiskasten gemonteerd aan muren, maar omdat het complex in zijn geheel gesloopt wordt, zijn er geen muren binnen 100 meter beschikbaar. De helft (20 stuks) van de 40 kasten zal bestaan uit het type: "Grote vleermuiskast 2FS". Dit type kast is geschikt als zomer- paar- en kraamverblijf. De overige 20 kasten zijn van het type: "Grote platte vleermuiskast 3FF". Deze kast heeft als voordeel dat deze ook geschikt zijn als kraamverblijf. Op deze manier is voor de vleermuizen een ruimschoots aanbod aan vervangende verblijfplaatsen. De details van de kasten wordt hieronder beschreven.

Grote vleermuiskast 2FS

Grote kraamkamerkasten 2FS voor kleine vleermuizen. Deze grote vleermuiskasten zijn een aanvulling op de vleermuiskast 1FD met tweevoudige voorwand en worden gebruikt, zodra er steeds meer vleermuizen in een gebied zijn gekomen. Elk uitgerust met een, van het kasttype afhankelijk, beproefd smal, anatomisch gevormd invlieggat, verhinderen ze het binnendringen van grotere vleermuizen, vogels, relmuizen en muizen. De kleinere soorten zoals bijv. franjestaart, baard-, water-, dwerg- en ruige dwergvleermuis enz. kunnen ongestoord hun kroost in een grotere gemeenschap opvoeden. De binnenruimte van de kasten is precies daarvoor ingericht.

Ophanging: Door het vernauwde invlieggat is het risico van bezetting door vogels in verregaande mate verkleind. Geschikt voor bomen en bossen door aluminium spijkers en ophangblokjes.

Leveringsomvang 2FS incl. ophangbeugel met bevestigingsblokjes en aluminium spijkers.

Buitenafmetingen RD 28 cm.
Hoogte 44 cm.
Gewicht Ca. 10,2 kg.

Voor een voorbeeld zie afbeelding 7.

Afbeelding 7, voorbeeld van de 2FS vleermuiskast.

Grote platte vleermuiskast 3FF

De 3FF is een uitstekend universeel verblijf voor een groot aantal soorten. Dit verblijf speelt in op de veranderende behoefte van vleermuizen in de loop van het jaar (met uitzondering van winterslaap). De 3FF is zelfreinigend, d.w.z. de uitwerpselen van de vleermuizen kunnen er aan de onderkant vrij uitvallen zonder bij een sterke bezetting het invlieggat te blokkeren. Het speciale ontwerp van de invlieggeluf vermijdt enerzijds overmatige lichtinval en trek, maar maakt anderzijds ook voor zwangere dieren een veilige toegang mogelijk.

Tevens is een interne wissel tussen de hangzones mogelijk, om bijv. door het weer veroorzaakte veranderingen te compenseren. Afhankelijk van temperatuur variëren de dieren de hanghoogte of gaan in het verblijf bij koud weer dicht op elkaar hangen. Op hete dagen hebben de vleermuizen voldoende ruimte door een dienovereenkomstige verdeling of het uit elkaar gaan hangen in de 3FF om zo een voor hen gunstig binnenklimaat te bereiken. De 3FF biedt ook voldoende plaats voor grotere groepen vrouwtjes die in de zogenoemde kraamkamers bijeenkomen. In de nazomer is de grotere inhoud aan de binnenkant vooral gunstig als overgangs- en baltsverblijf.

Aanbrenging: Vanaf 3 m en hoger aan bomen, palen, hoogzitten en muren.

Levering incl. ophangbeugel en aluminium spijker.

Materiaal SCHWEGLER houtbeton.

Afmetingen D 20 x B 27 x H 43 cm.

Gewicht ca. 9,5 kg.

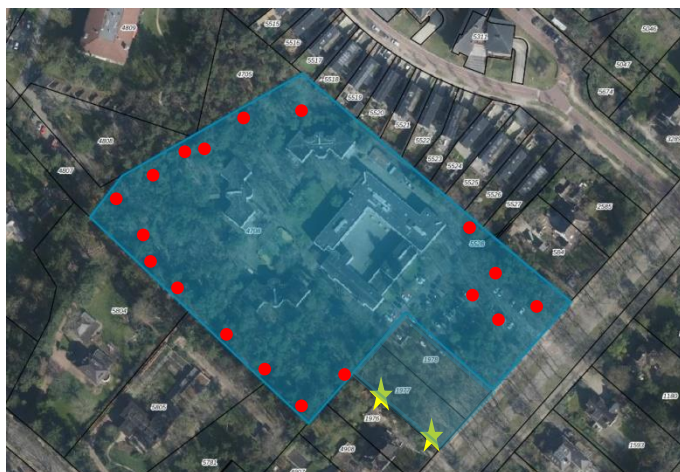
Afbeelding 8, schematische voorbeeld van de 3FF vleermuiskast.

Noot

De vleermuiskasten worden op minimaal 3 meter hoogte worden geplaatst met een vrije, onbelemmerde invliegmogelijkheid.

8.1.3 Tijdelijke verblijven

- Plaatsen tijdelijke vleermuiskasten geplaatst op 20 februari 2023.

Rode stip kasten op boom
Gele ster kasten op paal

8.1.4 Permanente verblijven

- Nieuwe permanente verblijfplaatsen integreren in de spouw
- In totaal 40 toegangen tot de spouw
- Richten op verschillende windrichtingen

Om te compenseren voor de 10 unieke verblijfplaatsen die verloren gaan, moeten er 40 permanente verblijven worden gerealiseerd. Een oplossing kan zijn om deze verblijven te integreren in de spouwmuur van de nieuwe woning en vervolgens 40 toegangen te maken via brede stootvoegen. Deze toegangen kunnen verspreid worden geplaatst in de woningen in bijvoorbeeld de kopgevels.

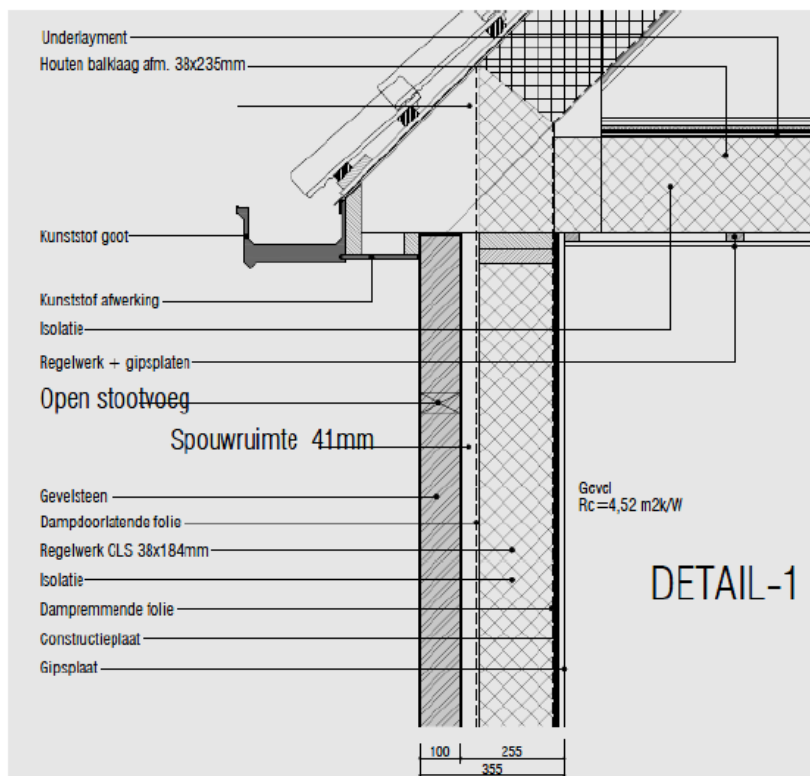
De luchtsponw tussen de isolatielaag en de buitenmuur wordt 4,1 cm dik. Tussen de buitenmuur en de isolatielaag wordt, strak op de isolatielaag, een fijn kunststof gaas aangebracht. Dit gaas fungeert als griplaag. Op 3 verschillende plaatsen (windrichtingen: Zuid, Zuid-West en West) aan de woning (nader te bepalen) worden delen (2 x 2 meter) van de spouw geschikt gemaakt. Hier worden vervolgens 4 openingen aangebracht met behulp van open stootvoegen. De openstootvoegen zijn 2 cm breed en 5 cm hoog. De openingen kunnen worden aangebracht langs kopgevels, dakkappen of schoorstenen. Voorwaarde is wel dat de openingen zich op 3 meter hoogte bevinden.

Het gaas dat gebruik gaat worden als griplaag is:

- TOP7EVEN PP5230 kunststof gaas (25m/1m) of
- TOP7EVEN PE5016 kunststof gaas (25m/0.5m)
- <https://www.topzeven.com/product/pp-gaas-5230-rol-25-x-1m/>
- <https://www.topzeven.com/product/pe-gaas-5016-rol-25-x-0-5m/>

Dit type is vermeld in de: *"MITIGATIECATALOGUS GEBOUWBEWONENDE SOORTEN Leidraad natuurinclusief versterken, bouwen, renoveren en verduurzamen Centrum Veilig Wonen"*

Zie onderstaande afbeelding voor een schematisch voorbeeld van een spouw die geschikt is voor vleermuizen.

Voorbeeld technisch ontwerp (dwarsprofiel). Hierbij dient nog fijn kunststof gaas over de dampdoorlatende folie te worden aangebracht. Tevens heeft een entreesteen de voorkeur boven open stootvoegen omdat deze voor meerdere soorten geschikt is, en deze minder makkelijk dicht te zetten is door (nieuwe bewoners) door bijvoorbeeld bijenbekjes.
Bron: Groenewold Bouw voor Centrum Veilig Wonen

Afbeelding 9: schematische weergave muur

8.2 Locatie maatregel

Voor de locatie is één adres gebruikt.

Straat: Verlengde Slotlaan 69-71
Postcode 3707CC
Plaats: Zeist
Gemeente; Gemeente Zeist
Provincie: Utrecht
Coördinaten: 52.09706, 5.25859
Kadastraal bekend: ZE100-H 4708, H 1977 en H 1978

8.3 Effectiviteit

8.3.1 Gewone dwergvleermuis

Zowel de tijdelijke kasten als permanente voorzieningen worden door gewone dwergvleermuizen gebruikt. Door de kasten in verschillende richtingen aan te brengen wordt ingespeeld op klimatologische omstandigheden. De dieren zullen deze tijdelijke vleermuiskasten en nieuwe permanente voorzieningen snel vinden en gaan gebruiken. Hierdoor beschikt de plaatselijke populatie van de gewone dwergvleermuis over voldoende en diverse mogelijkheden om een verblijfplaats te vinden.

8.4 Uitvoering maatregelen: monitoren

De gekozen oplossing, brede spouw met gripgaas, behoort tot de standaard uitvoering van een gebouw waardoor de duurzaamheid gelijk gesteld kan worden op de levensduur van de toegepaste materialen.

9 Alternatieven

9.1 Alternatieve locatie

Het huidige complex is niet te verplaatsen. Er is geen alternatieve locatie van de gebouwen mogelijk. Ook bij grootschalige renovatie gaan deze verblijfplaatsen verloren. De nu aanwezige gebouwen zijn niet meer het te bestemmen.

9.2 Alternatieve inrichting en werkwijze

Het huidige wooncomplex is gedateerd en is niet geschikt als regulier wonen. De sloop is een voorwaarde om ruimte te maken voor nieuwe woningen die beter voldoen aan de laatste energie eisen en bijdragen aan het woningtekort. In de nieuwe woningen worden delen van de spouw toegankelijk gemaakt met gripgaas voor vleermuizen. Zo ontstaan er tal (minimaal 40) van nieuwe verblijfplaatsen. De randen van het gebied blijven onaangetast. Bij deze werkwijze ontstaat er voor de vleermuizen een gunstige situatie met zo weinig mogelijk verstoring tijdens het project. Dit is gezien het doel van het project de beste werkwijze.

9.3 Alternatieve planning

De planning is gericht op het voorkomen van verstoring van de gewone dwergvleermuis. De planning houdt in acht dat er een gewenningsperiode van 6 maanden geldt voor vervangende paarverblijven. Door de tijdelijke kasten van de gewone dwergvleermuis te plaatsen voorop 20 februari 2023 kan in het najaar van 2023 al worden begonnen met de sloop- en bouwwerkzaamheden. Deze planning is geoptimaliseerd voor populatiebehoud van de vleermuizen. De kwetsbare kraamperiode wordt ontzien.

10 Gunstige staat van instandhouding

10.1 Gewone dwergvleermuis

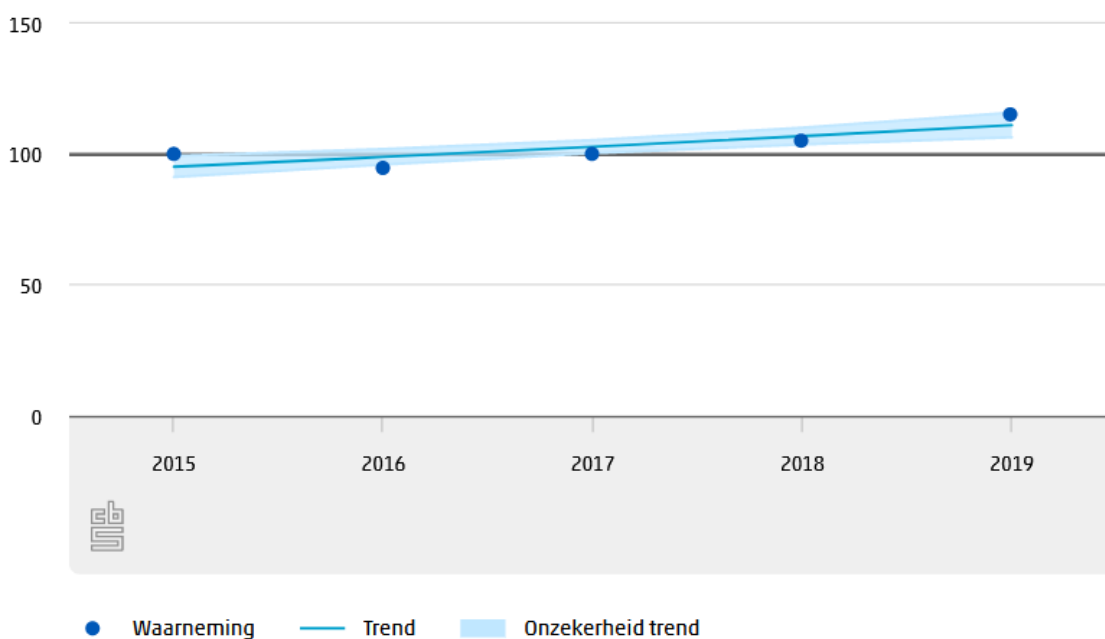
10.1.1 Staat van instandhouding

Landelijk

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene soort van Nederland. De aantallen worden geschat op 300.000 – 600.000 dieren. Het NEM VTT (Het project Meetnet Vleermuis Transect Tellingen) monitort de populatieontwikkeling en concludeert dat er sprake is van een lichte toename de afgelopen jaren. (CBS, Zoogdierverseniging, 2020). Landelijk is de staat van instandhouding als gunstig aangegeven. Het soortenmanagement plan van de gemeente Zeist geeft ook informatie over de lokale situatie.

Gewone dwergvleermuis

(2015=100)

Bron: NEM (CBS, Zoogdierverseniging)

Afbeelding 10: trend van de gewone dwergvleermuis in Nederland (bron: CBS, Zoogdierverseniging)

Gemeente Zeist

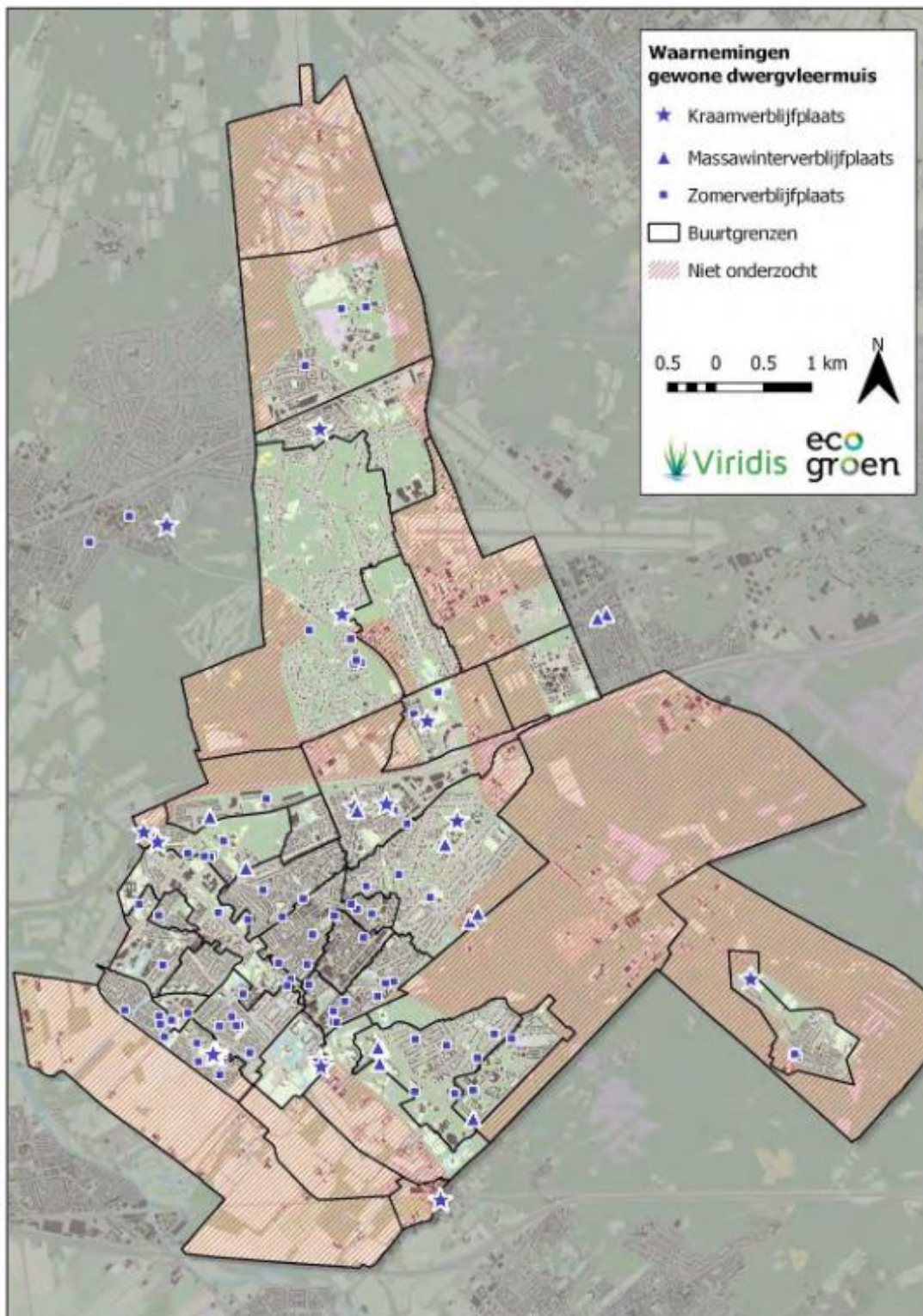
De gewone dwergvleermuis is verreweg de meest algemeen voorkomende soort in de Zeist. Aantallen worden geschat op 1500 – 2000 dieren. Er is geen aanleiding om de staat van instandhouding anders te beoordelen dan de landelijke situatie, namelijk gunstig. Het doel is om deze staat van instandhouding met 10% te verbeteren en behoud van verspreiding. (Bron: Soortenmanagementplan Gemeente Zeist, 19-086, 10 maart 2020) Een schatting van de populatieaantallen is gegeven in onderstaande tabel:

Tabel 7: overzicht vleermuis kolonies Zeist

Adres	Aantal	Locatie
██████████, Zeist	127	Spouw schoorsteen
██████████, Zeist		Spouw schoorsteen
██████████, Zeist	132	Spouwmuur voorzijde
██████████, Zeist		Spouwmuur achterzijde
██████████, Zeist		Spouwmuur voorzijde
██████████, Zeist	63	Spouwmuur
██████████, Zeist		
██████████, Zeist	45	Spouwmuur achterzijde
██████████, Zeist	20	Spouwmuur
██████████, Zeist	59	Spouw schoorsteen
██████████ Bosch en Duin	46	Spouw schoorsteen
██████████, Huis Ter Heide	25	Spouwmuur
██████████, Den Dolder	30	Spouwmuur
██████████, Driebergen-Rijsenburg*	114	Spouwmuur voorzijde
██████████, Bilthoven*	20	Spouwmuur

*Kraamkolonie ligt buiten de gemeente Zeist, maar is tijdens de nulmeting in 2019 wel ontdekt.

Hiernaast is er ook een overzicht in afbeelding 11 met de locaties van vaste- rust en verblijfplaatsen binnen de gemeente Zeist.

Afbeelding 11: verspreiding van de gewone dwergvleermuis in de gemeente Zeist.

10.1.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

Door het aanbieden van voldoende tijdelijke alternatieven wordt niet verwacht dat de plaatselijke populatie van de gewone dwergvleermuis zal afnemen. Vleermuizen kunnen in de omgeving blijven foerageren omdat de groene buitenruimte zoveel mogelijk gespaard wordt. Na de sloop zullen er nieuwe woningen met toegankelijke spouwmuren beschikbaar zijn. Hierdoor wordt geen afbreuk gedaan aan de doelstellingen van de Gemeente Zeist om de verspreiding te behouden. Ook zal de nieuwe situatie kunnen bijdragen aan een lichte populatie toename door het vergrote aanbod aan vaste- rust en verblijfplaatsen. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in dit gebied is hierdoor gewaarborgd.

10.2 Zorgvuldig handelen

De werkzaamheden zijn afgestemd om de vleermuis populatie zo stabiel mogelijk te houden. Er wordt uitvoerig gecontroleerd of de preventieve maatregelen en het ongeschikt maken geslaagd is. Mochten er onverhoopt beschermde soorten worden aangetroffen bij de sloop, wordt gestopt met de werkzaamheden waardoor schade wordt voorkomen.

11 Literatuur

- BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0;
- CBS & Zoogdierverseniging (2020). "Vervijfoudiging vleermuizen sinds 1986". Geraadpleegd via: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/53/vervijfoudiging-vleermuizen-sinds-1986>;
- H. Limpens, K. Mostert & W. Bongers (1997). "Atlas van de Nederlandse Vleermuizen", KNNV;
- Mitigatiecatalogus_gebouwbewonende_soorten_Centrum_Veilig_Wonen;
- Soortmanagementplan Gemeente Zeist;
- www.zoogdierverseniging.nl
- www.sovon.nl
- www.vleermuizenindestad.nl
- www.vleermuiskasten.nl
- www.vleermuizenindepolder.nl
- www.waveka.nl

12 Plan van aanpak in het kort

12.1 Voor de start van de werkzaamheden

40 tijdelijke vervangende verblijven:

- Aanbrengen 20 tijdelijke vleermuiskasten aan bomen: type 2FS;
- Aanbrengen 20 tijdelijke vleermuiskasten aan bomen: type 3FF.
- Geplaatst op 20 februari 2022.

12.2 Tijdens de werkzaamheden

12.2.1 Ongeschikt maken huidige complex

Ongeschikt maken van verblijven gewone dwergvleermuis na ontvangst ontheffing:

- Tijdig ongeschikt maken van verblijven, minimaal 5 dagen voorafgaande aan de werkzaamheden;
- Het ongeschikt maken spouwmuren door openbreken hoeken en verwijderen kozijnen
- Controle op effectiviteit, minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken;
- Geen verlichting bij tijdelijke verblijven;
- Bescherming tijdelijke verblijven.

Periode ongeschikt maken:

- Gewone dwergvleermuis: 15 augustus 2023 – 15 oktober 2023;
- Nacht temperatuur boven 10 graden Celsius.

12.2.2 Aanbrengen permanente verblijven

Aanbrengen permanente verblijven:

- Delen van de spouw voorzien van gripgaas op verschillende plaatsen in de woningen met in totaal 40 toegangen.
- Geen verlichting bij permanente verblijven.

12.3 Na uitvoering nieuwbouw

- Eventueel verwijderen tijdelijke kasten. Deze mogen ook behouden blijven. Let op! Ook hier weer de periode van uitvoering aanhouden en de kasten tijdig ongeschikt maken. Dit betekent 6 maanden nadat het laatste permanente verblijf is aangebracht ofwel in de periode 15 april – 15 mei ofwel 15 augustus - 15 oktober.

12.4 Algemeen

- De werkzaamheden moeten worden begeleid door een deskundige op het gebied van vleermuizen.

13 Werk protocol

In dit hoofdstuk zijn de werkzaamheden per periode weergegeven. Alle werkzaamheden worden vastgelegd in een logboek.

13.1 Preventief, februari 2023

- Plaatsen 20 tijdelijke kasten type 2FS gewone dwergvleermuis is gereed;
- Plaatsen 20 tijdelijke kasten type 3FF gewone dwergvleermuis is gereed;
- Vastleggen in logboek.

13.2 Na ontvangen van de ontheffing

13.2.1 15 augustus – 15 oktober 2023

- Ongeschikt maken gebouw:
Verwijderen daktrim, kozijnen en boeiboorden. Hoeken muren verwijderen en gaten maken in de muur.
- Nacht temperatuur boven 10 graden Celsius.
- Controle effect na 5 dagen door ecooloog;
- Vastleggen in logboek.

13.3 Vanaf 15 oktober 2023 – najaar 2026

13.3.1 Tijdens uitvoering werkzaamheden

- Voltooien sloop gebouw
Nieuwbouw:
- Delen van de spouwmuren geschikt maken met gripgaas.
- Voorzien in ten minste 40 toegangen (invliegopeningen) via brede stootvoegen tot de spouw.
- Aanbrengen van 40 plaatsen met gripgaas 2x2 meter

13.4 Vanaf najaar 2026: na uitvoering van de sloop en nieuwbouw

- Eventueel (deze mogen behouden blijven) verwijderen tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis :
 - Ongeschikt maken 6 maanden na aanbrengen laatste permanente verblijf in periode 15 april – 15 mei ofwel 15 augustus – 15 oktober;
 - Controle effect na 5 dagen door ecooloog;
 - Vastleggen in logboek.

13.5 Maatregelen algemeen

- Geen werkzaamheden uitvoeren die van invloed zijn op vleermuizen zolang er geen ontheffing is;
- Realiseren compensatie vleermuis(kasten); geen verlichting op deze verblijven
- Natuur vrijverklaring vleermuis door ecooloog;
- Beperken veiligheidsverlichting;
- Vastleggen in logboek.

14 Begeleiding en communicatie

14.1 Naam aanvrager

Opdrachtgever

Namens opdrachtgever: Van Wonen
Telefoonnummer: +31 (0)38 303 3600
E-mail: info@vanwonen.com
Projectmanager: Bavon de Vor
Telefoonnummer: +31 (0)6 22 35 22 57
E-mail: bavon@vanwonen.com

Opdrachtnemer

Opdrachtnemer:
Namens opdrachtnemer:
Tel.
E-mail:

Uitvoerder:
Telefoonnummer:
E-mail:

Deskundige flora en fauna en natuurwetgeving

Opdrachtnemer: Foreest Groen Consult
Namens opdrachtnemer: ir. M.W.P. Ariëns
Telefoonnummer: 0650227053 of 0314642221
E-mail: info@foreestgroenconsult.nl

Aandachtspunten voor de realisatie zijn:

1. Afstemmen en registratie van dit plan van aanpak en/of nieuw gevonden soorten, vaste rust- en verblijfplaatsen met toezichthouder
2. Verzorgen werkinstructie door de uitvoerder aannemer en deskundige flora-fauna; uitleg plan van aanpak aan betrokkenen, voordat de werkzaamheden starten;
3. Wekelijks agendapunt soortbescherming op de agenda van de bouwvergadering.
 - a. Wordt conform het plan van aanpak gewerkt;
 - b. Welke verbeterpunten gelden op basis van nieuwe inzichten en/of nieuwe verblijfplaatsen van soorten?
 - c. Afstemmen aanpassing tussen deskundige, opdrachtgever en opdrachtnemer;
 - d. Verwerken aanpassingen en nieuwe warnemingen in plan van aanpak, projectdossier.
4. Evaluatie zorgvuldig handelen na afronding van het project: wat ging goed en wat kan de volgende keer beter?

15 Advies

15.1 Intrinsieke waarde

Alle levende dieren hebben een intrinsieke waarde. Worden dieren bij de renovatie aangetroffen dan moeten deze dieren in veiligheid worden gebracht. Het moedwillig doden van dieren is niet toegestaan.

Ontstaan er onverwachte situaties met beschermde of strikt beschermde soorten dan zal direct contact gezocht worden met een ter zake deskundige om naar een oplossing te zoeken.

15.2 Invloed weer

Afhankelijk van de benodigde tijd om de nieuwbouw te realiseren, kunnen tijdelijke maatregelen meer dan 1 jaar aanwezig zijn. De overlap die in desbetreffende paragrafen wordt aangehouden moet in acht worden genomen. Afhankelijk van het temperatuurverloop in het voorjaar kunnen de veilige perioden vervroegen of vertragen. Hierdoor kunnen projecten mogelijk eerder of later starten. De nachttemperatuur aan het begin van de avond dient rond de 10 °C te liggen. De vleermuizen moeten actief zijn om te kunnen reageren op veranderingen in de verblijven.

15.3 Behoud tijdelijke kasten

Voor de werkzaamheden zijn 40 tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis geplaatst. Tijdens de werkzaamheden worden in totaal 40 invliegopeningen in de muren aangebracht. Er kan gekozen worden voor het verwijderen van de tijdelijke kasten na de werkzaamheden. Er geldt wel eerst een gewenningsperiode van 6 maanden voor de nieuwe kasten voordat dit uitgevoerd mag worden. Er kan echter ook gekozen worden voor behoud van de tijdelijke kasten. Op deze manier blijven extra verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig.

De vleermuizen geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu doordat zij zeer veel insecten wegvangen. Behoud van de tijdelijke verblijfplaatsen draagt wezenlijk bij aan de instandhouding van deze bijzondere dieren.

Bijlage 1 artikel 3.69 bouwbesluit

Bouwbesluit
Geldend van 03-11-2018 t/m heden

2012

Artikel 3.69. Openingen

1. Een uitwendige scheidingsconstructie heeft geen openingen die breder zijn dan 0,01 m. Dit geldt niet voor een afsluitbare opening en een uitmonding van:
 - a. een afvoervoorziening voor luchtverversing;
 - b. een afvoervoorziening voor rookgas, en
 - c. een ont- en beluchting van een afvoervoorziening voor huishoudelijk afvalwater en hemelwater.
2. In afwijking van het eerste lid is een grotere opening toegestaan voor een nest of een vaste rust- of verblijfplaats voor bij of krachtens hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming beschermde diersoorten.
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een inwendige scheidingsconstructie die de scheiding vormt met een gebruiksfunctie waarop het eerste lid niet van toepassing is.

Bijlage 2: Quicksan natuuronderzoek

ECOLOGISCHE QUICKSCAN MET BOMENADVIES

Locatie: Jeugdzorginstelling De Lindenhorst
Verlengde Slotlaan 69/71 te Zeist

Opdrachtgever: Rijksvastgoedbedrijf
Directie Transacties & Projecten, Afdeling Verkoop
Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE

Contactpersoon: De heer P.N. van Riel

Telefoonnummer: (0)88 115 80 14

Uitgevoerd door: Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv

Telefoonnummer: (0)348 47 80 50

Projectnummer: 190018

Opgesteld door: Mevrouw J.I. Andringa, MSc

Paraaf:

Versie: Definitief

Datum: 1 maart 2019

Bijlagen:

1. Overzichtstekening
2. Rapportage bomeninventarisatie binnenring
3. Overzichtstekening bomen
4. Bomenlijst
5. Factsheets vervoltraject

SAMENVATTING

Op 18 januari 2019 is het locatiebezoek uitgevoerd voor de ecologische quickscan ter plaatse van Jeugdzorginstelling de Lindenhorst aan de Verlengde slotlaan 69/71 te Zeist.

In onderstaand overzicht zijn de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat.

Soortgroep	Beschermde soorten verwacht?	Regime Wnb	Ontheffing plichtig?	Vervolgonderzoek?
Flora	Nee	-	-	Nee
Zoogdieren	Nee	-	-	Nee of met goedgekeurde gedragscode
Vleermuizen	Ja	HR+B&B	Ja	Ja
Jaarrond beschermde vogels	Nee	-	-	Nee
Broedvogels*	Ja	Vogels	Niet mogelijk	Broedvogelcontrole*
Reptielen	Nee	-	-	Nee
Amfibieën	Nee	-	-	Nee
Vissen	Nee	-	-	Nee
Overige fauna	Nee	-	-	Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, door welk regime van de Wet natuurbescherming (Wnb) de (verwachte) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de Wnb moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen

* Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met een broedvogelcontrole vastgesteld te worden dat broedgevallen afwezig zijn, of werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te starten. In gemeentelijke regelgeving kan vastgelegd zijn dat niet gekapt mag worden in het broedseizoen.

Op basis van deze quickscan wordt geconcludeerd dat de beschermde soorten uit de soortgroep vleermuizen mogelijk een vaste verblijfplaats hebben in het plangebied. Ten behoeve van een (eventuele) ontheffing op de Wet natuurbescherming is nader onderzoek benodigd.

Aangezien nader onderzoek benodigd is, voldoet deze quickscan niet als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Tevens is nader onderzoek benodigd ten behoeve van een eventuele goede ruimtelijke onderbouwing, of voor een ontheffing tijdelijke natuur (indien het plangebied minstens een jaar braak komt te liggen). Deze quickscan is wel geschikt om te dienen als basis voor een natuurrapportage in het kader van BREEAM-NL. Dit staat echter los van de noodzaak tot nader onderzoek en/of een ontheffing.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het NNN (voorheen EHS) of een ecologische verbindingszone binnen het NNN. Gezien de afstand tot deze gebieden en het verschil in biotoop zijn effecten op het dichtstbijzijnde deel van het NNN niet aannemelijk. Het is dus niet nodig een procedure in verband met gebiedsbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming of in het kader van provinciale regelingen voor het NNN te starten.

In het plangebied zijn circa 320 bomen aanwezig, die in redelijk tot goede conditie verkeren. Het betreft voornamelijk grove dennen en Amerikaanse eiken. Het bos is circa 80 jaar oud en de grove dennen in het gebied zijn volledig volgroeit. In het plangebied zijn 18 dode bomen aanwezig. Deze bomen vormen geen gevaar, maar het verwijderen van deze bomen zal de conditie van de bomen in de omgeving bevorderen. In het plangebied zijn een Lindelaan en 7

grote Douglas sparren aanwezig. Deze bomen verkeren in een goede conditie en wij adviseren om deze bomen indien mogelijk te behouden bij een herontwikkeling van de locatie.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Opzet onderzoek ecologische quickscan	1
2	PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN	2
2.1	Beschrijving plangebied en voorgenomen werkzaamheden	2
2.2	Ligging plangebied	2
3	WETGEVING	3
3.1	Quickscan	3
3.2	Boomboordeling	4
3.3	Criteria behoudenswaardige bomen	5
4	VOORONDERZOEK	6
5	VELDONDERZOEK	8
5.1	Omstandigheden	8
5.2	Foto's plangebied	8
6	RESULTATEN QUICKSCAN	9
6.1	Gebiedsbescherming	9
6.2	Soortbescherming	9
7	BOMENADVIES	13
7.1	Algemeen	13
7.2	Vellen	13
7.3	Behoudenswaardige bomen	13
8	CONCLUSIES	15
8.1	Gebiedsbescherming	15
8.2	Soortbescherming	15
8.3	Bomen	16
8.4	Vervolg	16
8.5	Mitigatie en zorgplicht	16
9	VERANTWOORDING EN GELDIGHEID	18
9.1	Verantwoording	18
9.1	Geldigheidsduur	18

BIJLAGEN

1. Overzichtstekening
2. Rapportage bomeninventarisatie binnenring
3. Overzichtstekening bomen
4. Bomenlijst
5. Factsheets vervolgtraject

1 INLEIDING

In opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf is door Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv een ecologische quickscan met bomeninventarisatie uitgevoerd ter plaatse van het plangebied 'de Lindenhorst' aan de Verlengde slotlaan 69/71 te Zeist.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor de uitgevoerde ecologische quickscan met bomenadvies is de voorgenomen verkoop van het plangebied. De herontwikkeling van het plangebied bevindt zich nog in de oriëntatiefase.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van de quickscan is de ecologische aspecten van de voorgenomen werkzaamheden te toetsen aan de vigerende natuurwetgeving. Met behulp van een quickscan wordt een uitspraak gedaan over de aanwezige en de te verwachten natuurwaarden in het plangebied alsmede de te verwachte effecten op deze natuurwaarden, door middel van een beperkte onderzoeksinspanning. Indien de natuurwaarden en/of de effecten niet goed kunnen worden ingeschat met de quickscan, kan het noodzakelijk zijn een (uitgebreid) ecologisch onderzoek uit te (laten) voeren.

Het bomenadvies bestaat uit een globaal overzicht van het bomenbestand, waarbij wordt aangegeven wat de diameter, de gezondheid is een representatieve steekproef van de aanwezige bomen. Eventuele opvallende bomen of omstandigheden van bomen die specifieke aandacht verdienen worden tevens benoemd. Bij het bomenonderzoek is tevens het beboste gebied dat aan de noordzijde aan het plangebied grenst bekeken. Daarnaast wordt aangegeven welke wet- en regelgeving van toepassing is op eventuele kap van de bomen, waarbij de situatie in het plangebied wordt gezien.

1.3 Opzet onderzoek ecologische quickscan

Een quickscan is een eenmalige scan van het plangebied, waarin wordt gekeken naar de te verwachten en de aanwezige (beschermde) soorten flora en fauna. Hiertoe wordt zowel een bronnenonderzoek als een locatiebezoek uitgevoerd. Een quickscan wordt kort en bondig gerapporteerd. Er wordt geen volledig ecologisch onderzoek uitgevoerd, maar een beeld geschetst van de aanwezige en te verwachte natuurwaarden.

3 WETGEVING

3.1 Quickscan

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) van kracht geworden. Deze wet vervangt drie wetten: de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De Wnb betreft dus de bescherming van soorten en gebieden, maar ook de instandhouding van bossen.

Met het invoeren van de Wnb is de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij ruimtelijke ingrepen bij de provincies komen te liggen. Via provinciale regelgeving waren de provincies reeds het bevoegd gezag voor het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN; voorheen EHS/ Ecologische Hoofdstructuur).

Per 1 januari 2017 zijn de provincies dus het bevoegd gezag voor natuurbescherming en zijn zij verantwoordelijk voor: de toetsing van werkzaamheden en activiteiten met effecten op het NNN en de Natura 2000-gebieden (gebiedsbescherming), planten en dieren (soortenbescherming) en bossen. Alleen bij ruimtelijke ingrepen met grote nationale belangen is het Rijk het bevoegd gezag.

Alle in het wild levende inheemse plant- en diersoorten zijn via de Wnb beschermd via een algemene zorgplicht. Een groot aantal soorten kent bovendien een extra beschermingsregime. In principe moet alleen een ontheffing worden aangevraagd voor werkzaamheden met negatieve effecten op soorten met een extra beschermingsregime. Voor enkele soorten is het echter mogelijk om met een door het Rijk (ministerie van EZ) goedgekeurde gedragscode te werken. Tevens gelden extra regelingen die verschillen per provincie, zoals vrijstellingsregelingen voor enkele soorten.

Bij de Wnb is de bescherming van soorten² verdeeld in drie regimes:

- Europese bescherming, voortvloeiend uit de Vogelrichtlijn.
Dit betreft alle inheemse broedvogels;
- Europese bescherming, namelijk Habitatrichtlijn-soorten en soorten van de verdragen van Bern & Bonn (hierna: HR+B&B).
Dit betreft onder andere alle vleermuissoorten en de rugstreeppad;
- Nationaal beschermde soorten, de zogenaamde 'andere soorten' in bijlagen A en B bij de Wet natuurbescherming (hierna: Bijlage A+B). Bijlage A betreft in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Bijlage B betreft vaatplanten.

Voor de nationaal beschermde soorten geldt een minder strenge bescherming dan voor de Europees beschermde soorten.

Voor (mogelijke) schade aan broedende vogels kan geen ontheffing worden aangevraagd. Werkzaamheden waarbij broedvogels worden aangetast mogen daarom niet worden uitgevoerd. Het ministerie van EZ hanteert geen vaste grensdata voor het vogelbroedseizoen; van belang is of de werkzaamheden een broedgeval verstoren of vernietigen.

Van een aantal vogelsoorten is (de functionaliteit van) het nest jaarrond beschermd. Het vernietigen van het nest en/of de directe omgeving is daarom het hele jaar verboden. Na een specifiek onderzoek kan echter wel een ontheffing voor het vernietigen van de jaarrond beschermde nestlocatie worden aangevraagd.

² Zie ook de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', deze is beschikbaar via: http://www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf

De jaarrond beschermde soorten zijn in vijf verschillende categorieën ingedeeld: buiten het broedseizoen in gebruik (categorie 1), koloniebroeders (categorie 2), honkvast (categorie 3), jaarlijks hetzelfde nest (categorie 4) en indien ecologisch gezien noodzakelijk (categorie 5) ³.

3.2 Boombeoordeling

Algemeen

Voor de gemeente Zeist gelden in het kort de volgende regels voor het kappen van bomen⁴:

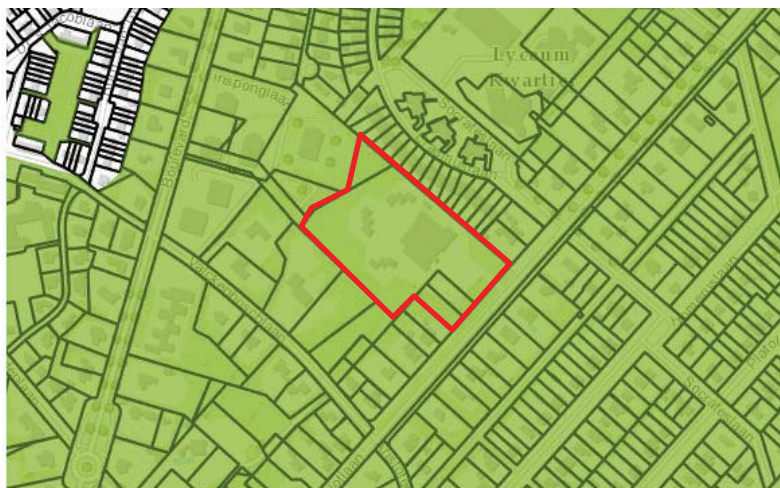
Voor het vellen van gemeentelijke bomen en bomen in de zogenoemde 'Groene gebieden' is een vergunning nodig, tenzij het gaat om:

- een dode boom;
- bomen die op 1,30 hoogte een omtrek hebben van minder dan 80 centimeter;
- dunning bosbeheer;
- het verrichten van snoeiwerkzaamheden aan bomen met achterstallig onderhoud;
- de volgende boomsoorten:
 - berken
 - wilgen en populieren die niet geknot zijn
 - sub coniferen met een stamomtrek van minder dan 1,50 meter (gemeten op een hoogte van 1,30 meter) die behoren tot de soorten:
 - Chamaecyparis (schijncypres)
 - xCupressocyparis (leylandcypres)
 - Platycladus (Japanse levensboom)
 - Thuja (levensboom)
 - Thujopsis (Hiba cypres)

Bij meerstammigheid geldt de stamomtrek van de dikste stam.

Specifiek

In onderstaande figuur is een uitsnede van de Groene Kaart weergegeven. Uit deze kaart blijkt dat het plangebied in een 'Groen gebied' ligt⁵. Voor het vellen van bomen in het plangebied is dus een vergunning nodig, zoals hierboven beschreven staat.

Figuur 2 – uitsnede van de Groene kaart met daarop het plangebied (rode lijn).

³ Deze categorieën van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn overgenomen uit de Flora- en faunawet:
http://www.vogelsendewet.nl/download/Bijlage_Aangepaste_lijst_jaarrond_beschermde_vogelnesten.pdf

⁴ http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/413756/413756_1.html

⁵ <https://www.zeist.nl/inwoner/afval-bomen-en-milieu/bomen/>

3.3 Criteria behoudenswaardige bomen

Bomen of boomgroepen die in het algemeen tot de behoudenswaardige bomen worden gerekend zijn: monumentale houtopstanden, bijzondere houtopstanden en structurele houtopstanden.

Voor het aanwijzen van monumentale houtopstanden zijn de volgende criteria opgesteld door de bomenstichting⁶.

- *De boom moet een minimale leeftijd van 80 jaar hebben.*
- *De boom dient voldoende gezond te zijn en een levensverwachting te hebben van minimaal 10 jaar.*

De boom moet verder voldoen aan één van de volgende criteria:

- *is beeldbepalend voor de omgeving;*
- *is cultuurhistorisch waardevol: standplaats is een belangrijk plek in de (lokale) geschiedenis;*
- *is dendrologisch waardevol: zeldzame soort of variëteit;*
- *is natuurwetenschappelijk of ecologisch waardevol: is het een moederboom, herbergt de boom bijzondere planten en/of dieren;*
- *heeft zeldzaamheidswaarde: omvang, hoogte, ouderdom of anderszins opvallend in provinciaal of landelijk perspectief.*

Bijzondere en structurele houtopstanden zijn bomen die vanwege hun standplaats of gevormde structuur (bijvoorbeeld lanen) opvallen. Vaak voldoen deze bomen aan criteria 3 voor monumentale bomen en verkeren ze in goede of redelijke staat, maar hebben ze nog niet de benodigde leeftijd van 80 jaar.

De bomen die door ons zijn aangewezen als behoudens-waardig zijn nog geen monumentale bomen (volgens de criteria van de bomenstichting), maar zijn bomen die de potentie hebben om uit te groeien tot monumentale bomen. Hierbij is voornamelijk gelet op de standplaats en de conditie van de boom. In onderstaande rapportage zijn ook een aantal bomen opgenomen die door hun standplaats in de huidige situatie niet, maar wellicht in een nieuwe situatie wel kunnen uitgroeien tot monumentale bomen.

⁶ <https://www.bomenstichting.nl/monumentale-bomen/monumentale-bomen.html>

4 VOORONDERZOEK

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) bevat op soortniveau informatie van waarnemingen die ingevoerd zijn op websites zoals www.waarneming.nl en www.telmee.nl alsmede verspreidingsgegevens van gegevens behorende instanties zoals SOVON, RAVON en FLORON. Via www.quickscanhulp.nl kan op projectniveau data uit de NDFF worden verkregen. Zodoende wordt een eerste indruk verkregen van soorten die in het plangebied of de omgeving hiervan aanwezig zijn. Ten behoeve van de inschatting of bepaalde beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn, worden in onderstaande tabel soorten opgesomd waarvan waarnemingen zijn aangegeven binnen een straal van 5 kilometer om het plangebied⁷. In het overzicht worden alleen Bijlage A+B- en HR+B&B -soorten weergegeven en vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 van de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten⁸.

De waargenomen beschermde soorten zijn in onderstaand overzicht per soortgroep vermeld.

Flora	
HR+B&B	-
Bijlage B	Dennenorchis, dreps, knolspirea, korensla, naakte lathyrus, schubvaren en wilde averuit
Zoogdieren	
HR+B&B	Aardmuis*, boomarter, bosmuis*, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, eekhoorn, egel*, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, ree*, rosse woelmuis*, steenarter, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, vos*, wezel* en woelrat*
Bijlage A	-
Vleermuizen	
HR+B&B	Baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, vale vleermuis en watervleermuis
Vogels	
Categorie 1	Steenuil
Categorie 2	Gierzwaluw, huismus en roek
Categorie 3	Grote gele kwikstaart, kerkuil, ooievaar, slechtvalk en oehoe
Categorie 4	Boomvalk en buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief en zwarte wouw
Amfibieën	
HR+B&B	Heikikker, kamsalamander, poelkikker en vroedmeesterpad
Bijlage A	Alpenwatersalamander, bastaardkikker*, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander* en meerkikker*
Reptielen	
HR+B&B	Zandhagedis en muurhagedis
Bijlage A	Adder, hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang
Vissen	
HR+B&B	-
Bijlage A	-
Overige fauna	
HR+B&B	Gevlekte witsnuitlibel
Bijlage A	Beekrombout, kommavolier en grote vos

* vrijgestelde soorten

Bij het eventueel ontbreken van waarnemingen van een soort in het vooronderzoek geldt het volgende: dit kan betekenen dat de soort niet aanwezig is, maar ook dat nog geen onderzoek is gedaan. Tevens kunnen gegevens in het bronnenonderzoek verouderd zijn, aangezien waarnemingen van beschermde soorten slechts drie jaar geldig zijn. Het vooronderzoek kan

⁷ © NDFF - quickscanhulp.nl, geraadpleegd in januari 2019

⁸ http://www.vogelsendewet.nl/download/Bijlage_Aangepaste_list_jaarrond_beschermde_vogelnesten.pdf

derhalve enkel worden gebruikt om een indruk van het plangebied en de omgeving te verkrijgen voorafgaand aan het veldbezoek.

5 VELDONDERZOEK

Op 18 januari 2019 is een veldinventarisatie uitgevoerd. Tijdens de inventarisatie is het plangebied geobserveerd en doorkruist om een goed beeld te kunnen vormen van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna. De veldinventarisatie is uitgevoerd door een deskundige⁹ van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv.

5.1 Omstandigheden

In onderstaand overzicht zijn de datum en omstandigheden zoals tijdens het locatiebezoek weergegeven.

Datum	Activiteit(en)	Weersomstandigheden*	Uitvoerende(n)	Opmerkingen
18 januari 2019	Veldbezoek quicksan en bomeninventarisatie	Min. temp -4 °C Max. temp 5 °C Z 3 Helder 0,0 mm neerslag	J.I. Andringa, MSc A.J.M. Stikvoort	-

* Dag gegevens van weerstation de Bilt (bron: www.knmi.nl)

5.2 Foto's plangebied

In bijlage 1 is een overzichtstekening van het plangebied weergegeven, hieronder wordt middels enkele foto's een indruk gegeven van het plangebied.

	
Foto 1: De gebouwen op binnenterrein staat in bosrijk gebied.	Foto 2: In alle gebouwen zijn open stootvoegen aanwezig. De voegen zijn geschikt als invliegopeningen voor vleermuizen.

⁹ Deskundig conform de eisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van Economische Zaken, te raadplegen via <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

6 RESULTATEN QUICKSCAN

6.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het NNN of een (gemeentelijke) verbindingszone. In het gebied zijn geen lijnvormige structuren aanwezig die dienen als ecologische verbinding tussen gebieden. Effecten van een herontwikkeling van het plangebied op de beschermde gebieden zijn gezien de afstand tot deze gebieden niet te verwachten.

6.2 Soortbescherming

Tijdens het locatiebezoek zijn de aanwezige soorten geïnventariseerd. Gedurende de inventarisatie zijn er geen beschermde planten of dieren aangetroffen.

Per soortgroep zijn hieronder de waarnemingen en verwachtingen op basis van de habitatkenmerken en het bronnenonderzoek weergegeven.

Flora	
Algemeen	In het plangebied zijn alleen algemene plantensoorten aangetroffen zoals de braam en het fluitenkruid. Uit het vooronderzoek kwamen een aantal beschermde flora naar voren die in de omgeving van het plangebied voorkomen. De aanwezigheid van deze soorten uit het vooronderzoek kunnen echter worden uitgesloten door het ontbreken van het benodigde biotoop en substraat. De bodem is te voedsel- en stikstofrijk voor beschermde soorten zoals de dennenorchis, knolspirea, korensla, schubvaren en wilde averuit. De beschermde dregs en naakte lathyrus zijn voornamelijk te vinden op open plekken met lichte gronden, een biotoop dat niet aanwezig is in het plangebied.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage B	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Zoogdieren	
Algemeen	Het plangebied is plaatselijk geschikt voor beschermde kleine zoogdieren, zoals verschillende muizensoorten, het konijn en de egel. Deze soorten zijn in de provincie Utrecht echter vrijgesteld van ontheffing. Uit het vooronderzoek kwamen een aantal beschermde soorten naar voren die in de omgeving van het plangebied voorkomen. Het betreft de boommarter, steenmarter, das en eekhoorn. In het plangebied zijn geen sporen van de das aangetroffen en daarnaast is het gehele gebied omheind met een groot hek. Bij het hek en in het bosgebied zijn geen graafsporen aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van de das. In de bebouwing en in de bomen zijn geen holtes aangetroffen die door de boom- of steenmarter als verblijfplaats kunnen worden gebruikt. Daarbij zijn er ook geen sporen van marters aangetroffen in het plangebied. Het plangebied wordt mogelijk wel gebruikt door de eekhoorn. In het gebied zijn enkele aangevreten dennenappels aangetroffen en een medewerkster ziet regelmatig eekhoorns op het hek. Echter zijn er bij een grondige inspectie van de bomen geen mogelijke verblijfplaatsen voor de

	eekhoorn aangetroffen. Hierdoor is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van eekhoorns niet benodigd.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Vleermuizen	
Algemeen	Het plangebied is beoordeeld op basis van de biotoopkenmerken en het bronnenonderzoek. Bij alle gebouwen (bijlage 1 gebouwen A t/m F) zijn rondom openstootvoegen en spouwmuren aanwezig. Deze open stootvoegen zijn geschikt als invliegopeningen voor vleermuizen en geven toegang tot de spouwmuur. Spouwmuren worden door vleermuizen graag als verblijfplaats gebruikt. Daarnaast zijn er in die gebouwen ook kieren bij de boeiborden aanwezig, waardoor er achter de boeiborden mogelijk ook verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. In gebouw G zitten invliegopeningen bij de dakpannen en het dak is daarmee ook geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. In de bomen zijn geen holtes of scheuren geconstateerd die door vleermuizen als verblijfplaats kunnen worden gebruikt. Het bosgebied wordt mogelijk wel als foerageergebied en vliegroute gebruikt. Echter zal dit gezien de omgeving niet om essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes gaan. In het gebied is een nader onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen benodigd.
Verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Verwacht: gebouw bewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.
Nader onderzoek?	Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten.

Vogels	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn in het plangebied enkele vogels aangetroffen, die mogelijk ook in het plangebied broeden. Dit betreffen voornamelijk algemene vogelsoorten zoals de grote bonte specht, roodborst, koolmees, ekster, zwarte kraai en houtduif. In een van de bomen op het binnenterrein is een eksternest aanwezig, te zien aan de het 'dakje' op het nest en de eksters die in de buurt van het nest aanwezig waren. Doordat de eksters veelvuldig in de omgeving van het nest aanwezig zijn en het nest nog intact is, betreft het geen verlaten nest dat mogelijk door roofvogels als nestlocatie wordt gebruikt. In het plangebied zijn geen huismussen waargenomen en de daken van de bebouwing zijn niet geschikt voor huismussen. Ook zijn er geen geschikte openingen voor gierzwaluwen waargenomen. Vaste verblijfplaatsen van de huismus en gierzwaluw kunnen hierdoor worden uitgesloten. De bomen zijn zorgvuldig geïnspecteerd op de aanwezigheid van nestlocaties. In de bomen zijn geen nesten of holtes gevonden die geschikt zijn voor roofvogels of uilen. Een van de medewerkers vertelde dat er regelmatig een (bos)uil zit in een van de bomen bij de parkeerplaats. Echter zijn er geen geschikte nestlocaties en geen sporen gevonden in de omgeving van deze boom. De

	aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten kan worden uitgesloten.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
Categorie 1	Geen
Categorie 2	Geen
Categorie 3	Geen
Categorie 4	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Reptielen	
Algemeen	Uit het vooronderzoek bleek dat de zandhagedis, muurhagedis, adder, hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang in de omgeving (<5 km) van het plangebied voorkomen. Het voorkomen van de zandhagedis kan worden uitgesloten door het ontbreken van duin- of heidegebieden. Ook het voorkomen van de muurhagedis kan worden uitgesloten door het ontbreken van steen- of rotsachtige plekken. Het plangebied is te droog voor de adder en de ringslang, die alleen bij water of in waterrijke gebieden voorkomen. In het gebied zijn wel voldoende schuilmogelijkheden aanwezig voor de hazelworm en levendbarende hagedis. In het bos zijn meerdere houtstapels en bladerhopen aanwezig. De aanwezigheid van deze twee soorten kan echter ook worden uitgesloten, omdat het gebied te droog is voor deze soorten en door het ontbreken van open (zand) plekken en heidegebieden in de omgeving.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Amfibieën	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen amfibieën aangetroffen. Door het ontbreken van een watergang die kan dienen als een geschikt als leef- en voortplantingsgebied kan worden uitgesloten dat beschermde of zeldzame soorten het gebied zullen gebruiken. Doordat het gebied erg droog is worden ook andere amfibieën niet verwacht.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Vissen	
Algemeen	Gezien het ontbreken van watergangen in het plangebied kan de aanwezigheid van beschermde vissen worden uitgesloten.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	
HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Overige fauna	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen insectensoorten waargenomen. Gezien de ligging van het plangebied en het ontbreken van soort specifieke waardplanten en wateroppervlaktes kunnen beschermde insectensoorten zoals de gevlekte witsnuitlibel, beekrombout, komavlinder en grote vos in het plangebied worden uitgesloten.
Waargenomen en verwachte beschermde soorten	

HR+B&B	Geen
Bijlage A	Geen
Nader onderzoek?	Nee

7 BOMENADVIES

7.1 Algemeen

Het aanwezige bomenbestand is globaal beoordeeld. In bijlage 1 is een tekening opgenomen waarop de bomen en boomstructuren zijn weergegeven. Hierbij is de soort en een (gemiddelde) diameter aangegeven. Bij het vastleggen van de aanwezige bomen en boomstructuren is rekening gehouden met de begrenzing van het plangebied en de verdeling volgens de Groene kaart van de gemeente Zeist.

In totaal staan naar verwachting circa 320 bomen in het plangebied. Het betreft voornamelijk grove dennen en Amerikaanse eiken. Van de 320 bomen zal ongeveer 90% kapvergunning plichtig zijn volgens de regels van de Bomenverordening Zeist 2016. De leeftijd van het bosgebied wordt geschat op 80 jaar. Tussen 1930 en 1950 zijn in heel Nederland grote gebieden beplant met grove dennen en dit perceel is vermoedelijk ook in deze periode beplant met grove dennen.

Over het algemeen is de staat van de bomen goed, al varieert de conditie in met name de wat grotere boomstructuren van matig tot goed. De grove dennen in het gebied zijn volwassen en volgroeit. Doordat de bomen volgroeit zijn en richting het einde van de levenscyclus gaan, zullen op termijn een aantal (grote) bomen dood gaan en omvallen bij harde wind. Tijdens de inventarisatie was dit in het bos al te zien. Doordat de bomen zijn volgroeit krijgt de ondergroei in het bos, dat bestaat uit struiken en meerstammige Amerikaanse eiken, weinig licht en niet de kans om te groeien. Hierdoor is het bos erg open van structuur. Indien de grove dennen verdwijnen, zullen de Amerikaanse eiken de kans krijgen om te groeien. Echter zullen de meerstammige eiken niet uitgroeien tot een mooi bos. De volgroeide grove dennen zijn voor insecten en daarmee ook vogels wel een belangrijke voedselbron en belangrijk leefgebied.

7.2 Vellen

In totaal zijn er 16 dode grove dennen en één dode Amerikaanse eik aangetroffen. Deze bomen staan allemaal in de buitenste ring. De bomen rondom de gebouwen zijn tijdens een eerder bezoek geïnventariseerd (zie bijlage 2) en op dit moment zijn er in de binnenring geen dode bomen meer aanwezig. De locatie van de aangetroffen dode bomen in de buitenring is weergegeven in bijlage 3. De algehele lijst met dode bomen is weergegeven in bijlage 4. Geadviseerd wordt om de dode bomen te vellen.

Tijdens de inventarisatie zijn de dode bomen gemarkeerd met verf. Het betreft bomen waarbij de bast gedeeltelijk of volledig heeft losgelaten. Een aantal van deze bomen zijn al omgewaaid en de kans is groot dat andere dode bomen ook zullen omwaaien. De dode bomen leveren geen gevaar op voor de omgeving. Het verwijderen van deze dode bomen geeft de omliggende gezonde bomen echter de ruimte om te groeien en zal een positief effect hebben op de conditie van de omliggende bomen.

In het bosgebied is over het algemeen een dunningsachterstand aanwezig. Een dunning van de bomen (niet alleen de dode bomen) zal ervoor zorgen dat de overige bomen meer ruimte krijgen om te groeien, wat de conditie van de overblijvende bomen in het bos zal bevorderen. Geadviseerd wordt om deze dunning uit te voeren.

7.3 Behoudenswaardige bomen

In het plangebied is bij de ingang van het object een Lindelaan aanwezig. De laan bestaat uit 12 bomen (waarvan één buiten het hek) met een gemiddelde diameter op borsthoogte van 35 cm. De Lindes verkeren over het algemeen in redelijke tot goede staat. Het advies is om, indien mogelijk, deze laan bij herontwikkeling van de locatie in te passen, aangezien de lindes de mogelijkheid hebben om uit te groeien tot monumentale bomen. Het eventuele verplanten van de lindes ten bate van een eventuele nieuwe weg wordt gezien de grote en leeftijd van de lindes afgeraden.

Aan de linkerkant van het plangebied staan 7 grote Douglas sparren in goede conditie. Het betreft 2 alleenstaande bomen met een diameter van 71 en 58 cm en een groep van 5 bomen met een diameter tussen de 40-60 cm. Door hun locatie zullen de bomen niet kunnen uitgroeien tot monumentale bomen, maar door de grootte en de conditie van deze bomen zijn deze bomen wel aangemerkt als behoudenswaardige bomen. Geadviseerd wordt om indien mogelijk bij de herontwikkeling van het plangebied meer in het zicht te laten komen, waardoor ze dan eventueel wel kunnen uitgroeien tot monumentale bomen.

	
Foto 3: Boom 11 (voorgond) en 12a en b. Deze dode bomen zijn recentelijk omgewaaid en leunen op gezonde bomen. Het verwijderen van deze bomen geeft de andere bomen de ruimte om te groeien.	Foto 4: De lindelaan bij het ingang van het plangebied.

8 CONCLUSIES

8.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het NNN (voorheen EHS) of een ecologische verbindingszone binnen het NNN. Gezien de afstand tot deze gebieden zijn effecten op de dichtstbijzijnde deel van het NNN niet aannemelijk. Het is dus niet nodig een procedure in verband met gebiedsbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming of in het kader van provinciale regelingen voor het NNN te starten.

8.2 Soortbescherming

In onderstaand overzicht zijn de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat. Vervolgstappen worden in het volgende hoofdstuk uitgelegd.

Soortgroep	Beschermde soorten verwacht?	Regime Wnb	Ontheffing plichtig?	Vervolgonderzoek?
Flora	Nee	-	-	Nee
Zoogdieren	Nee	-	-	Nee of met goedgekeurde gedragscode
Vleermuizen	Ja	HR+B&B	Ja	Ja
Jaarrond beschermde vogels	Nee	-	-	Nee
Broedvogels*	Ja	Vogels	Niet mogelijk	Broedvogelcontrole*
Reptielen	Nee	-	-	Nee
Amfibieën	Nee	-	-	Nee
Vissen	Nee	-	-	Nee
Overige fauna	Nee	-	-	Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, door welk regime van de Wet natuurbescherming (Wnb) de (verwachte) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de Wnb moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

* Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het beschadigen of vernielen van nesten waarop vogels aan het broeden zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met een broedvogelcontrole vastgesteld te worden dat broedgevallen afwezig zijn, of werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te starten. In gemeentelijke regelgeving kan vastgelegd zijn dat niet gekapt mag worden in het broedseizoen.

Op basis van deze quickscan wordt geconcludeerd dat beschermde soorten uit de soortgroepen opnoemen vleermuizen mogelijk een vaste verblijfplaats hebben in het plangebied. Ten behoeve van een (eventuele) ontheffing op de Wet natuurbescherming is nader onderzoek benodigd.

Aangezien nader onderzoek benodigd is, is deze quickscan niet voldoende ter onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Tevens is nader onderzoek benodigd ten behoeve van een eventuele goede ruimtelijke onderbouwing, of voor een ontheffing tijdelijke natuur (indien het plangebied minstens een jaar braak komt te liggen). Deze quickscan is wel geschikt om te dienen als basis voor een natuurrapportage in het kader van BREEAM-NL, dit staat echter los van de noodzaak tot nader onderzoek en/of een ontheffing.

8.3 Bomen

In het plangebied zijn circa 320 bomen aanwezig, die in redelijk tot goede conditie verkeren. Het betreft voornamelijk grove dennen en Amerikaanse eiken. In het plangebied zijn 18 dode bomen aanwezig. Deze bomen vormen geen gevaar, maar het verwijderen van deze bomen geeft de overige bomen de ruimte om te groeien en zal de conditie van de bomen in de omgeving bevorderen. Geadviseerd wordt om deze dode bomen te vellen.

In het plangebied zijn een Lindelaan en 7 grote Douglas sparren aanwezig. Deze bomen verkeren in een goede conditie en geadviseerd wordt om indien mogelijk deze bomen te behouden.

8.4 Vervolg

Op basis van de conclusies wordt vervolgonderzoek naar de soortgroep vleermuizen geadviseerd. Er dient nader onderzoek plaats te vinden om te bepalen welke functie het plangebied heeft voor de beschermde soorten. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan (een bepaling van) het benodigde nader onderzoek, een eventuele ontheffingsaanvraag en de benodigde tijdelijke verblijfplaatsen voor u verzorgen, uitvoeren en coördineren.

In bijlage 5 staan Factsheets met betrekking tot de soortgroepen die mogelijk aanwezig zijn in het plangebied. Hierin is per soortgroep informatie opgenomen over de verschillende beschermingsregimes, de vereisten die gesteld worden aan nader onderzoek en compenserende maatregelen en de doorlooptijden waar rekening mee moet worden gehouden. In deze bijlage is ook een Factsheet over het ontheffingstraject opgenomen.

8.5 Mitigatie en zorgplicht

Bij buitenwerkzaamheden dient in alle gevallen rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna. Naast de regelingen omtrent (streng) beschermde soorten, is in de Wet natuurbescherming ook een algehele zorgplicht opgenomen. De zorgplicht geldt te allen tijde en voor alle flora en fauna, ongeacht eventuele beschermingsstatus en verkregen ontheffingen. De zorgplicht stelt dat 'iedereen, indien redelijkerwijs mogelijk, voldoende zorg in acht moet nemen voor alle planten en dieren en hun leefomgeving'. Onderdeel hiervan is het zo veel mogelijk vermijden en beperken van schade aan de te beschermen natuurwaarden (mitigatie), waardoor de noodzaak tot compenserende maatregelen zoveel mogelijk wordt verkleind.

De volgende maatregelen worden in het kader van mitigatie en zorgplicht aangeraden:

- Werkzaamheden vanaf één kant aanvangen.
- Indien kappen of rooien van bomen, heggen en struiken nodig is, moet dit voorafgaand aan overige werkzaamheden en buiten het vogelbroedseizoen (indicatie: half maart tot half juli) gedaan worden.
 - Anders moet voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en directe omgeving gecontroleerd worden op broedende vogels.
- De werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang plaats laten vinden.
- Het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk beperken.
 - Indien het gebruik van licht na zonsondergang onvermijdelijk is: gebruik maken van gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde).
- Het ontstaan van plassen zoveel mogelijk tegengaan, om ervoor te zorgen dat amfibieën en reptielen het plangebied niet koloniseren.
 - Eventueel op een naastgelegen locatie ondiepe plassen creëren zodat juist deze plassen gekoloniseerd worden.
- Tijdens de werkzaamheden alert zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op het terrein en deze de ruimte en tijd geven om te vluchten.
 - Indien nodig de dieren voorzichtig van het terrein verjagen.

- Waar nodig de hulp van een deskundige inschakelen.
- Indien het beschermde soorten betreft, altijd het advies van een deskundige inwinnen.

9 VERANTWOORDING EN GELDIGHEID

9.1 Verantwoording

Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

Dit document is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv. Ondanks de zorgvuldigheid waarmee het veldwerk is uitgevoerd, is Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

Het is niet toegestaan dit document zonder schriftelijke toestemming van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

9.1 Geldigheidsduur

In het kader van de Wet natuurbescherming mogen onderzoeksgegevens van beschermde soorten maximaal 3 jaar oud zijn. Hierbij is een voorwaarde dat weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dergelijke veranderingen wel plaats hebben gevonden, moeten de gegevens recenter zijn.

BIJLAGE 1

OVERZICHTSTEKENING

BIJLAGE 2

RAPPORTAGE BOMENINVENTARISATIE BINNENRING

VTa Lindenhorst Zeist

Resultaat van de uitgevoerde visuele controle van de boomveiligheid op het perceel penitentiaire inrichting Lindenhorst te Zeist

In opdracht van dhr. P.N. van Riel namens Rijksvastgoedbedrijf

Auteur: Iris Janssen - Borsboom

Gecontroleerd: Niek Borsboom

Inleiding

Op verzoek van het Rijksvastgoedbedrijf, bij monde van de heer P.N. van Riel is op 4 oktober 2018 het perceel van de penitentiaire inrichting Lindenhorst, aan de Verlengde Slotlaan 69 te Zeist beoordeeld op vitaliteit door middel van de methode VTA (Visual Tree Assessment). VTA is een methode om eventuele gebreken aan de hand van een visuele controle te duiden. VTA geeft de eigenaar een indicatie van de gevaarzetting en de risico's voor met name publiek en onroerend goed. VTA geeft niet altijd een uitsluitsel over de gevaarzetting en de risico's. In geval van twijfel zal een nader onderzoek geadviseerd worden.

Het perceel bestaat uit een beplanting van vooral grove den, inlandse eiken, Amerikaanse eiken, enkele beuken en fijnsparren.

Alle bomen zijn individueel beoordeeld. De VTA is uitgevoerd door Adrie Stikvoort en Iris Janssen-Borsboom. Adrie Stikvoort heeft ruime ervaring in het beoordelen van bomen. Iris Janssen-Borsboom is opgeleid aan het opleidingsinstituut Inverde in België en heeft eveneens ruime praktijkervaring in het beoordelen van bomen.

Geschiedenis

Dit perceel wordt door gebruikt als penitentiaire inrichting. Het terrein wordt zeer intensief gebruikt met name op de wandelpaden. De wandelpaden die langs het buitenhek liggen worden veel minder intensief gebruikt. De grasveldjes worden ook veel betreden. In het verleden is wel her en der een boom verwijderd, echter om een mooi toekomstbeeld te creëren en de vitaliteit van de bomen te verhogen is dunning over het hele perceel aan te bevelen. Deze VTA is gericht op de komende twee jaar. Dit op speciaal verzoek van de opdrachtgever.

Gebruik van het perceel: Het terrein wordt gebruikt als penitentiaire inrichting voor jongeren. Het terrein wordt veel door deze jongeren gebruikt om van gebouw naar gebouw te lopen. Ook wordt er veel gevoetbald.

Gemiddelde boomhoogte: de gemiddelde hoogte is rond de 20 meter.

Gemiddelde diameter: de gemiddelde diameter borsthoogte is ongeveer 32 cm.

Telling van de bomen: de telling is begonnen bij de ingang waar de containers staan.

Bevindingen

Hieronder volgt een lijst met bomen die er niet 100% gezond uitzien. Let wel: Dit betekent niet dat hier direct gevaar voor de gebruikers en de omgeving is. Niet vermelde bomen zijn gezond en vertonen geen risico's voor schade aan omgeving (mens, dier en onroerend goed).

Voor de bomen met een gevaarzetting of een eventueel risico is het beoordelingsformulier bijgevoegd.

Wolfsakker BV

Boom nr 3	Grove den met dbh 42, deze heeft weinig naaldbezetting. Verder stabiele boom.
Boom nr 7	Inlandse eik dbh 25, heeft waterlot op stam.
Boom nr 8	Inlandse eik dbh 28, heeft waterlot op stam.
Boom nr 14	Amerikaanse eik dbh 46, matig in conditie echter de komende twee jaar geen te verwachten problemen.
Boom nr 18	Amerikaanse eik dbh 36, gezonde boom met wat waterlot.
Boom nr 19	Amerikaanse eik dbh 36, is matig in conditie.
Boom nr 20	Amerikaanse eik dbh 35, deze eik is matig in conditie. Een stuk top is ooit uitgebroken. Deze boom zal niet omvallen op korte termijn.
Boom nr 22	Amerikaans eik dbh 59, deze eik is redelijk in conditie. Heeft wat lichte bladbezetting.
Boom nr 26	Grove den dbh 59. Deze grove den heeft wat korte dode takken in de kroon. Er zit echter geen gewicht aan, dus kans op afbreken is minimaal en op deze locatie wordt amper gelopen. De conditie van deze boom is goed.
Boom nr 28	Grove den dbh 31. Deze grove den is dood. Op ongeveer 6 meter zit een vergroeiing in de stam. Op het oog lijkt de bast hier los te laten. De boom staat naast een noodaggregaat (?) en aan de andere kant van het wandelpad staat bebouwing. Het is niet te voorspellen waar de boom heen zal vallen. Vermoedelijk zal hij afbreken op de zwakke plek bij de vergroeiing. Advies is vellen. Zie beoordelingsformulier.
Boom nr 29	Tsuga dbh 32, gezonde boom met kleine beschadiging bij de voet van de stam.
Boom nr 31	Grove den dbh 26, gezonde boom met een wond op 1,5 meter hoogte. De wond groeit goed dicht.
Boom nr 36	Grove den dbh 39, deze grove den is matig in conditie en bevat wel wat dood hout. Deze boom zal echter binnen twee jaar geen risico vormen.
Boom nr 37	Amerikaanse eik dbh 28, gezonde jonge boom. Heeft een plakksel dat binnen twee jaar geen problemen zal opleveren. Advies is wel ooit verwijderen of een topanker aanbrengen.
Boom nr 38	Amerikaanse eik dbh 35, gezonde eik waar een betonnen bak met aarde omheen is gezet.
Boom nr 41	Grove den dbh 48, deze boom is matig in conditie. De top is ooit met een storm gebroken en zit nog wel goed vast. Deze boom bevat veel dood hout, het is onwaarschijnlijk dat de boom binnen twee jaar zal omvallen/afbreken.
Boom nr 53	Amerikaanse eik dbh 58. Deze forse gezonde eik staat iets scheef en heeft lichte torsie in de stam op een meter.
Boom nr 61	Beuk dbh 41, de bast van deze beuk is mishandeld met een rond voorwerp. Het herstel is goed en de boom heeft er zo op het oog niets van te lijden.
Boom nr 64	Grove den dbh 40 gezonde den waarvan de top gebroken is. Geen risico.
Boom nr 65	Grove den dbh 35, deze matig gezonde boom heeft geen top meer.

Boom nr 70	Amerikaanse eik dbh 33, deze eik heeft een klein gat op een meter hoogte. Geen rot zichtbaar.
Boom nr 72	Grove den dbh 30, deze den is bijna dood/dood. De top is eruit gebroken, maar het stamstuk is stabiel en zal de komende twee jaar blijven staan.
Boom nr 85	Inlandse eik dbh 26, deze jonge eik is op het oog gezond, maar heeft extreem groot blad.
Boom nr 86	Grove den dbh 32, forse beschadiging op de stam op 10 cm hoogte.
Boom nr 87	Beuk dbh 42, forse beschadiging op de stam op 10 cm hoogte. De wond is ongeveer op de helft van de diameter van de stam.
Boom nr 88	Grove den dbh 42, ook hier beschadiging onderaan de stamvoet.
Boom nr 89	Grove den dbh 25, ook hier beschadiging onderaan de stamvoet.
Opmerking boom 86 t/m 89; deze bomen hebben allemaal forse beschadigingen aan de stamvoet. Met name boom nr 87 is bijna voor de helft beschadigd. Alle bomen overgroeien goed, maar zullen geen van alle toekomstbomen zijn. Vermoedelijk is hier tijdens bouwwerkzaamheden onzorgvuldig met de begroeiing omgegaan. Advies is over drie jaar deze bomen opnieuw te laten beoordelen.	

Conclusie

Op dit terrein is enig achterstallig onderhoud (lees dunning). Dit zal echter niet leiden naar gevaarlijke situaties op de korte termijn van twee jaar. Er staat een dode grove den (nr 28) die om veiligheidsredenen voor de bewoners en de bebouwing verwijderd zal moeten worden.

Advies

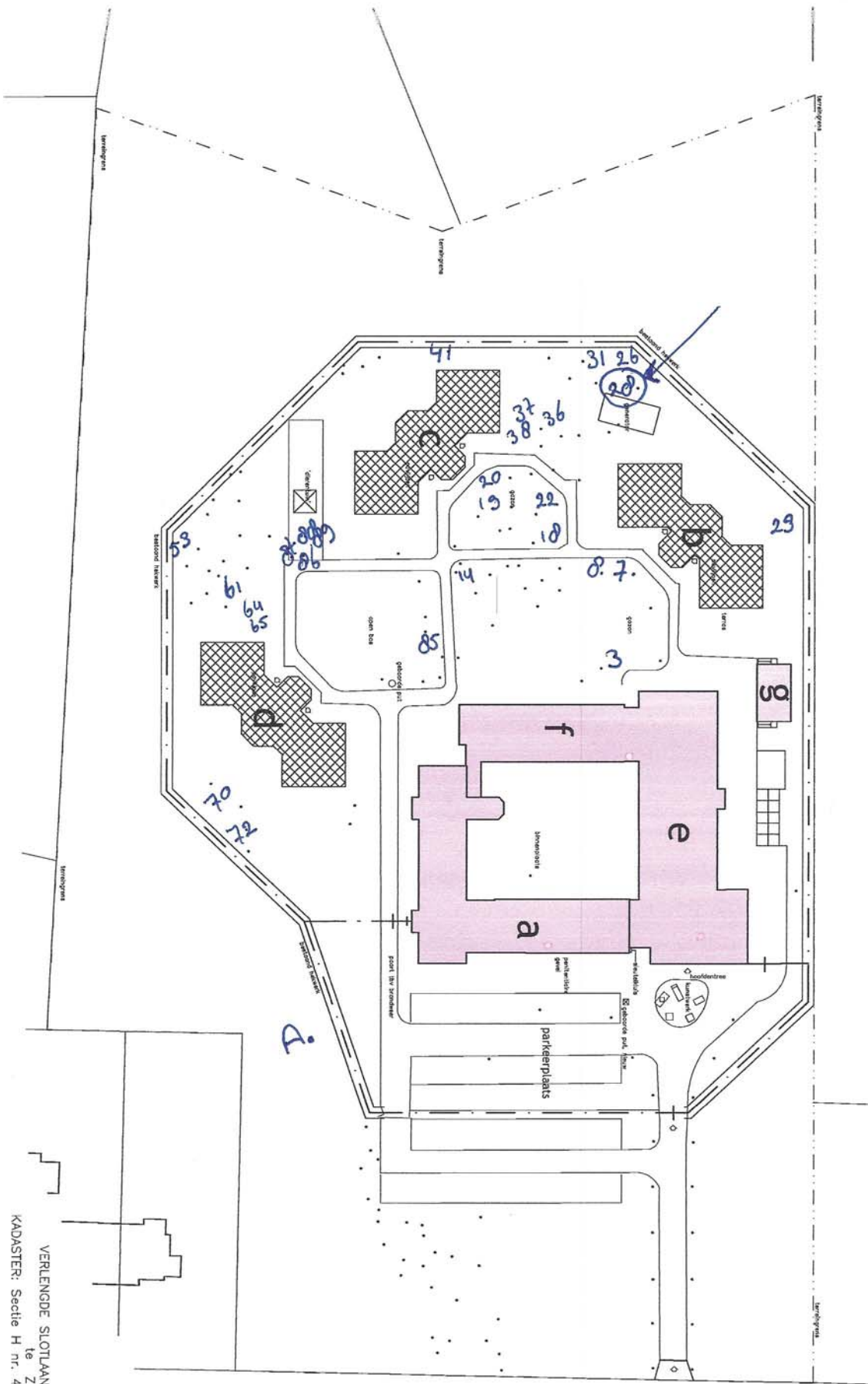
1. Boom nr 28 moet verwijderd worden. Zie beoordelingsformulier.
2. Het gras om de bomen op de grasveldjes worden met een grastrimmer weggemaaid. Dit gebeurt echter te dicht op de stam, waardoor de schors beschadigd raakt. Advies is de hovenier hier op aan te spreken en het zo nodig aanbrengen van maaibeschermer.
3. Buiten het hek staat op locatie A een dode grove den. De stam knikt van het hek af, maar kan afbreken tijdens een storm en eventueel op het hek vallen met de top. Geadviseerd wordt de eigenaar te informeren.

Bijlage 1 beoordelingsformulier van boom nr 28

Bijlage 2 overzichtstekening perceel met nummering bomen

Bijlage 3 foto's van boom nr 28

Identificatie					
Volgnummer	20				
Soort	grote den				
Locatie/positie					
Diameter D	31				
Hoogte H	17 m				
Conditie					
Bladbezetting	dood (0%)	1-40%	40-75%	75-90%	90-100%
Geringe scheutlengte					
Geringe bladgrootte					
Geringe diktegroei					
Bladverkleuring	geel/chlorose			bruin/necrose	
Ziekten/plagen					
Opmerkingen					
Conditiebeoordeling	goed	matig	slecht	zeer slecht	
Maatregelen					
Boomveiligheid (VR=verhoogd risico; NO=nader onderzoek)					
Schimmelaantasting	kroon	stam	stamvoet	wortels	NO
Soort(en)					
Stabiliteit					
Veranderde blootstelling					
Scheefstand > 40° (VR)					
Optilling wortelkult (VR)					
Grootte kuit t.o.v. D	voldoende		onvoldoende (VR)		
Adventiefwortels					
Beperkte worteldiepte					
Grondscheuren					
Opmerkingen					
Breukgevoeligheid					
Te slanke stam/tak	H/D < 50		H/D ≥ 50 (VR)		
Dode takken	< 4 cm		> 4 cm (VR)		
Klimop	geen gevaar, opvolgen				
	verhoogde belasting op breukgevoelig boomdeel				
	concurrentie met boomkroon				
Uitzakkende tak					
Holte	restwand voldoende		restwand onvoldoende (VR)		NO
Rot	restwand voldoende		restwand onvoldoende (VR)		NO
Plakoksel	met compensatiegroei		zonder compensatiegroei		
	zijwaartse belasting (VR)				
Flessenhals					
Verdikking stam/tak	vergroeiing stam op ± 6 m				
Reactiegroei stamvoet					
Vezelknik (geen VR)					
Scheur	stam		tak(ken)		
	éénzijdig		doorgescheurd (VR)		torsie?
	verse scheur		overgroeid, maar actief		overgroeid
Spechtengat (NO)					
Kankers					
Hergroei na toppen					
Afwijkende bastpatronen					
Opmerkingen					
Boomveiligheidsbeoordeling					
Kans op falen	☒ dreigend/onmiddellijk ☒ waarschijnlijk/binnenkort ☐ vermoedelijk/voorzienbaar ☐ mogelijk/ooit ☐ onwaarschijnlijk				
Afbrekend boomdeel	☒ boom	gesteltak	zware tak	tak	kleine tak
Gebruik risicozone	☒ intensief	☒	☒ normaal		weinig
Klassering					
Geen verhoogd risico	driejaarlijkse controle				
	opvolgen: halfjaarlijkse tot jaarlijkse controle				
Verhoogd risico	☒ vellen ☐ maatregelen nemen ☐ nader onderzoek				
Maatregelen/nader onderzoek					

VERLENDE SLOTLAAN 69
te ZEIST
KADASTER: Sectie H nr. 4708

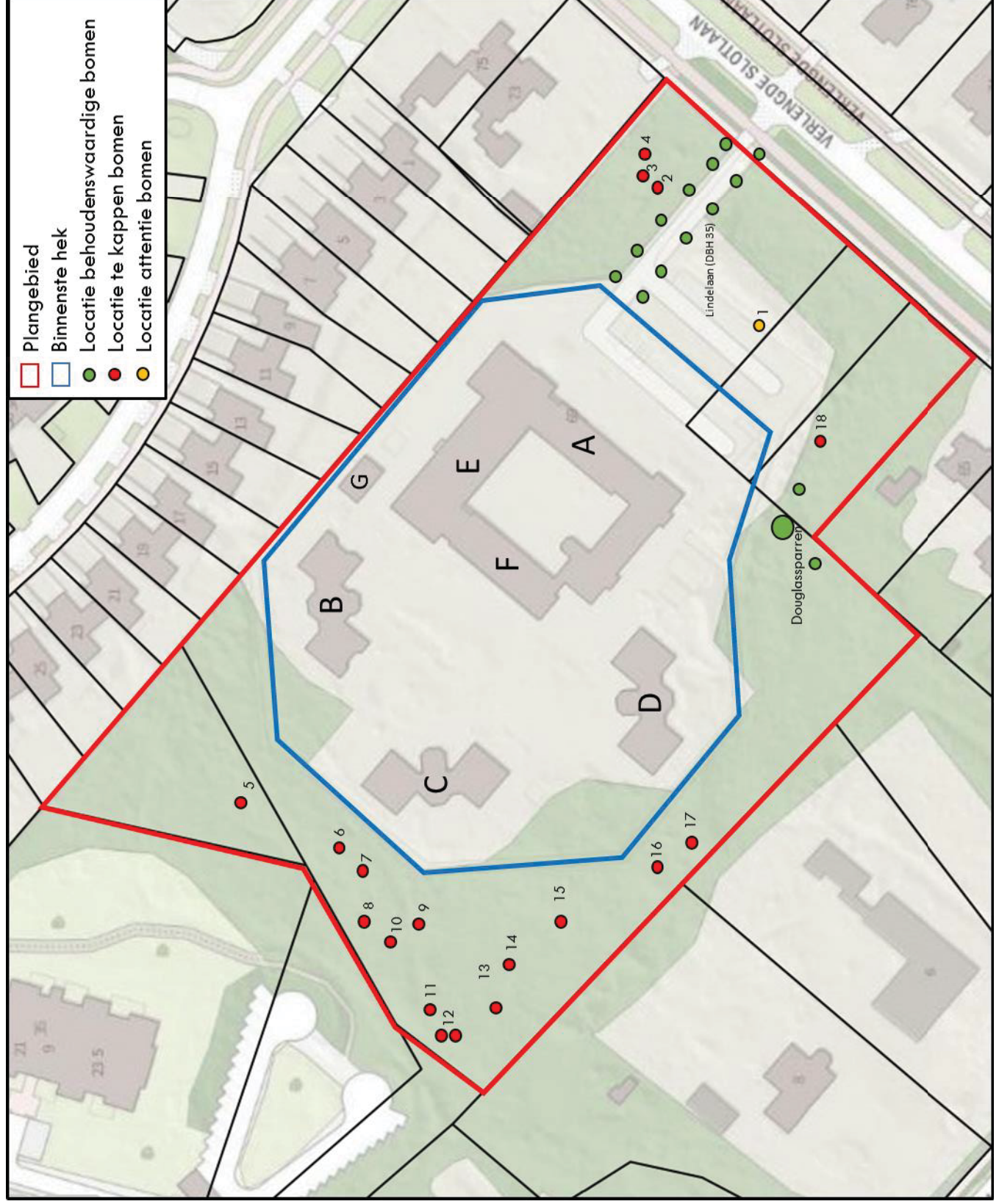
VRM Rijksgebouwdienst	
Directie Ingenieur	
Locatie Lij De Heering Locatie De Lindenhorst, nieuwbouw en renovatie	Nummer 2 031201-5-1-444
Situatie t.o.v. gebouwen Situatie, nieuwe toestand	Afmeting 6x10-1000
Datum 14-11-11 14-11-11 14-11-11	Jaar 2011
architect architect bv	GV S 1

BIJLAGE 3

OVERZICHTSTEKENING BOMEN

BIJLAGE 4

BOMENLIJST

Nr.	Soort	Dbh (cm)	Conditie	Gebreken en opmerkingen	Advies
01	Amerikaanse eik	28	Matig	Grote wond, vermoedelijk door blikseminslag, meerdere uitvliegopeningen insecten	Geeft de komende 2 jaar geen problemen, over 2 jaar controleren
02	Grove den	21	Dood		Vellen
03	Grove den	22	Dood		Vellen
04	Grove den	22	Dood		Vellen
05	Grove den	28	Dood		Vellen
06	Grove den	26	Dood		Vellen
07	Grove den	18	Dood		Vellen
08	Grove den	30	Dood		Vellen
09	Grove den	47	Dood		Vellen
10	Grove den	40	Dood	Boom is omgewaaid	Vellen
11	Grove den	25	Dood	Boom is omgewaaid	Vellen
12a	Amerikaanse eik	50	Dood	Boom is door boom 12b omgewaaid	Vellen
12b	Grove den	35	Dood	Boom is omgewaaid	Vellen
13	Grove den	23	Dood		Vellen
14	Grove den	40	Dood		Vellen
15	Grove den	41	Dood		Vellen
16	Grove den	20	Dood		Vellen
17	Grove den	12	Dood		Vellen
18	Grove den	39	Dood		Vellen

BIJLAGE 5

FACTSHEETS VERVOLGTRAJECT

FACTSHEET NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK

Om vast te stellen of bij werkzaamheden effecten zullen optreden op beschermde flora en fauna, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd. In de rapportage wordt aangegeven naar welke soort(groep)en nader onderzoek dient plaats te vinden. Met nader onderzoek wordt op soortniveau in kaart gebracht of en waar beschermde diersoorten of hun vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied. Zo kan bepaald worden of ten behoeve van de geplande werkzaamheden een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd is.

Voor onze nadere ecologische onderzoeken maken wij voor zover beschikbaar gebruik van de kennisdocumenten die door BIJ12 in overleg met betrokken organisaties zijn opgesteld. Hierin staan onder andere voorschriften voor het aantal bezoeken dat minimaal dient plaats te vinden en in welke periode het onderzoek uitgevoerd kan worden.

Indien onderzoek dient te worden gedaan naar soorten waarvan geen kennisdocument beschikbaar is, wordt het onderzoek (indien mogelijk) gebaseerd op kennisdocumenten van vergelijkbare soorten en diverse onderzoeksprotocollen van bijvoorbeeld de Gegevensautoriteit Natuur en soortdeskundigen. Het onderzoek wordt altijd uitgevoerd door ecologen met voldoende deskundigheid¹⁰ voor de betreffende soort. De (diverse vormen van) nadere onderzoeken, met inbegrip van doorlooptijden van onderzoek en enkele consequenties van de noodzaak tot een ontheffing, worden in de Factsheet(s) per soortgroep toegelicht.

¹⁰ Deskundig conform de eisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland/het Ministerie van Economische Zaken, te raadplegen via <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

FACTSHEET SOORTGROEP VLEERMUIZEN

In het plangebied zijn locaties aangetroffen die geschikt zijn als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving (foerageerhabitat of vliegroute) voor vleermuizen. Alle vleermuisensoorten zijn als extra te beschermen opgenomen in Annex IV van de Habitatrichtlijn en daardoor ook in de Wet natuurbescherming. Het is daarmee verboden om de functionaliteit van vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgeving aan te tasten. Hierbij valt te denken aan vernietigen of beschadigen, maar ook aan (tijdelijk) verstoren. Voordat de werkzaamheden in het plangebied uitgevoerd kunnen worden, dient duidelijk te zijn of (en welke) locaties gebruikt worden door vleermuizen als vaste verblijfplaats of essentiële leefomgeving.

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar verschillende typen verblijven met elk hun eigen functie (zomerverblijven, winterverblijven, paarverblijven en kraamkolonies). Binnen een type verblijf gebruiken vleermuispopulaties een vaste cyclus van meerdere, dicht bij elkaar gelegen, verblijven waartussen ze regelmatig verhuizen. Vleermuizen zijn erg trouw aan verblijfplaatsen en gebruiken deze meestal elk jaar opnieuw. Verder zijn vleermuizen afhankelijk van voldoende aanbod van foerageerhabitat in de (wijde) omgeving van de verblijfplaats. Tussen de vaste verblijfplaatsen en het foerageerhabitat gebruiken vleermuizen vaste vliegroutes. Zowel essentieel foerageerhabitat als belangrijke vliegroutes zijn beschermde leefomgeving van vleermuizen.

Een verblijfplaats functioneert alleen als foerageergebieden in de omgeving onder alle condities voldoende voedsel bieden. Hoe essentieel een foerageergebied is voor een bepaalde verblijfplaats, is afhankelijk van:

- het type verblijfplaats;
- het aantal dieren, het aantal kolonies, of het percentage van de kolonie (minimaal 5 tot 10%) dat afhankelijk is van het foerageergebied;
- de kwaliteit van het foerageergebied;
- de afstand tot de verblijfplaats.

Per soort verschillen de eisen die aan een foerageergebied worden gesteld, zoals de afstand tussen de verblijfplaats en het foerageergebied: over het algemeen binnen 3 tot 5 km van de verblijfplaats, tot maximaal circa 10 km.

Geadviseerd wordt om nader onderzoek naar vleermuizen uit te (laten) voeren conform de meest recente versie van het "Vleermuisprotocol" van het Netwerk Groene Bureaus in samenwerking met de Gegevensautoriteit Natuur en Zoogdiervereniging. Dit protocol vormt de basis voor de diverse kennisdocumenten voor vleermuissoorten¹¹. Het protocol schrijft een minimaal aantal locatiebezoeken in een bepaalde periode voor om zo optimaal mogelijk het plangebied te kunnen onderzoeken op de functies die het kan hebben voor vleermuizen. In de meeste gevallen dient onderzoek te worden gedaan naar de functies zomer-, kraam- en paarverblijf, vaak in combinatie met vliegroutes en/of foerageergebied. Dergelijk onderzoek dient plaats te vinden middels minimaal 4 locatiebezoeken verspreid over de periode april tot en met oktober. Het benodigde aantal bezoeken is sterk afhankelijk van de verwachte soorten en de omvang en overzichtelijkheid van het plangebied en is daardoor vaak hoger dan 4. Het is goed te beseffen dat een nader onderzoek naar vleermuizen dus minimaal zeven maanden tot wel meer dan twaalf maanden in beslag neemt. Dit is afhankelijk van wanneer het onderzoek gestart kan worden (bij voorkeur in april of begin mei) en van de te verwachten functies en soorten in het plangebied.

Indien daadwerkelijk vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgevingen van vleermuizen aangetroffen worden die beïnvloed worden door de werkzaamheden, dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de tijd

¹¹ Zie voor een overzicht van de beschikbare kennisdocumenten: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

die benodigd is voor het aanvragen van de ontheffing en de behandeltijd bij het bevoegd gezag (zie Factsheet Ontheffing).

Wanneer vaste verblijfplaatsen of essentiële leefomgevingen worden aangetast in hun functionaliteit, dienen compenserende maatregelen te worden getroffen. In de praktijk betekent dit vaak het realiseren van nieuwe (tijdelijke) verblijfplaatsen voor vleermuizen. De compensatie voor verblijfplaatsen en essentiële leefomgevingen van vleermuizen is per project maatwerk. Kort samengevat moet dit op basis van beschikbare kennisdocumenten voldoen aan de volgende vereisten:

- Voor elke verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en/of vergelijkbare soorten (zoals de laatvlieger) die zijn functionaliteit (tijdelijk) verliest, moeten minimaal vier alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. Bij het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen dient rekening te worden gehouden met een gewenningsperiode van 1 tot circa 6 maanden (waarbij alleen de maanden van april tot en met oktober meetellen), afhankelijk van de vleermuissoort en het type verblijfplaats.
- Voor elke verblijfplaats van de rosse vleermuis, watervleermuis en/of vergelijkbare soorten die zijn functionaliteit (tijdelijk) verliest, moeten minimaal tien alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. De gewenningsperiode is afhankelijk van het type verblijfplaats en kan oplopen tot 6 maanden (indien juist gepland).
- Vervangende vliegroutes moeten nabij of parallel aan de originele vliegroute worden aangeboden en minimaal 3 (bij gebruik van schermen) of 5 (bij gebruik van bomen) meter hoog zijn waarbij bomen maximaal 7 meter van elkaar geplant mogen zijn. De gewenningsperiode is afhankelijk van het gebruik van bomen of schermen en kan oplopen tot 3 jaar (in een uiterst geval zelfs tot 5 jaar).
- Vervangend foerageergebied moet nabij het originele foerageergebied worden gecreëerd en zijn afgestemd op de habitatkwaliteiten van het originele foerageergebied. Ook moet het foerageergebied via een (bestaande) vliegroute verbonden zijn met het netwerk aan verblijfplaatsen van de kolonie. De gewenningsperiode voor alternatief foerageergebied kan oplopen tot 3 jaar.
- In alle gevallen dient bij uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de kwetsbare periodes voor de betreffende functie(s) van de verblijfplaats(en) en leefomgeving.

U kunt vertraging van de werkzaamheden door de aanwezigheid van vleermuizen voorkomen door tijdig onderzoek uit te (laten) voeren en op tijd te compenseren. De benodigde tijd (zie ook bovenstaande) vanaf de start van nader onderzoek tot de start van de werkzaamheden kan in het geval van aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen al snel oplopen tot meer dan 2 jaar, afhankelijk van de aangetroffen functies. Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv kan het nader vleermuisonderzoek, de eventuele ontheffingsaanvraag en indien nodig het aanbieden van tijdelijke verblijfplaatsen voor u coördineren.

FACTSHEET ONTHEFFING

Na afronding van de nadere ecologische onderzoeken moet wellicht een ontheffing op de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. De aanvraag kan als zelfstandige aanvraag bij de provincie worden ingediend, of als onderdeel van een omgevingsvergunning. De doorlooptijd van de behandeling van een zelfstandige aanvraag varieert sterk per provincie van circa 8 tot 26 weken. Bij een omgevingsvergunning geldt de uitgebreide toetsingsperiode van 26 weken.

Om het ontheffingstraject te bespoedigen is het vaak mogelijk om vooroverleg plaats te laten vinden met de provincie.

De mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing hangt sterk af van de aanwezige beschermde soorten. Voor enkele zwaar beschermde soorten (waaronder vleermuizen) geldt dat voor ruimtelijke ingrepen alleen een ontheffing verleend wordt, indien er geen alternatief beschikbaar is en een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn van toepassing is:

- de bescherming van flora en fauna;
- de veiligheid van het luchtverkeer;
- de volksgezondheid of openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.¹²

Indien alle bovenstaande wettelijke belangen afwezig zijn, is het niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor de betreffende soorten of jaarrond beschermde vogelnestlocaties. Indien wel een wettelijk belang van toepassing is, kan de procedure van het aanvragen van een ontheffing bespoedigd worden door (naast degelijk ecologisch onderzoek):

- een goede beschrijving van het wettelijk belang dat van toepassing is;
- een goede alternatievenafweging;
- waarborging van de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige beschermde soorten;
- behoud van functionaliteit van de verblijfplaats van de beschermde soorten.

Het proces dat aan een aanvraag van een ontheffing voorafgaat is dus maatwerk, dat afhankelijk is van de beschermde soorten die worden aangetroffen tijdens de nadere ecologische onderzoeken en de functie die het plangebied heeft voor de betreffende soorten.

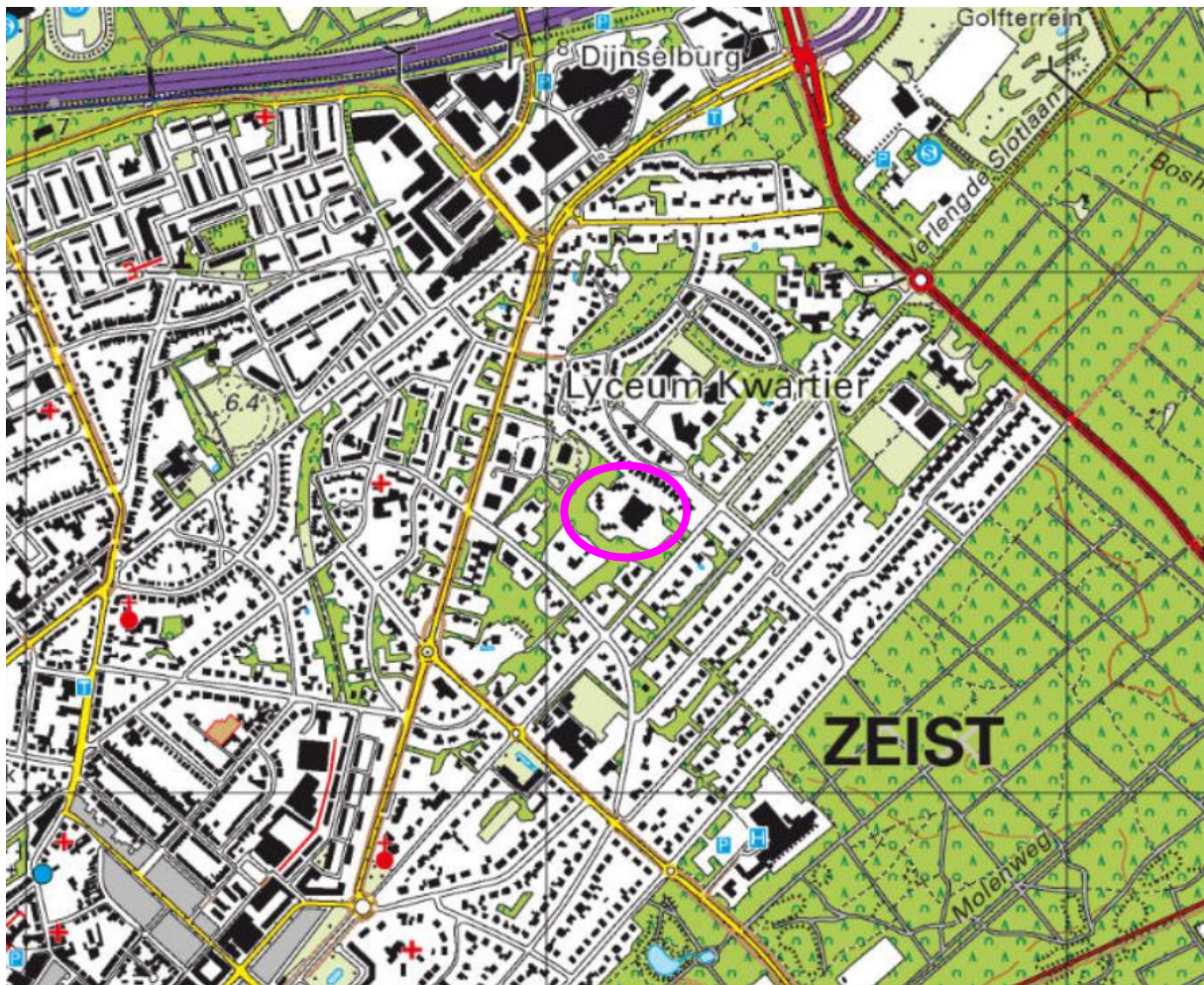
Bij aanwezigheid van Bijlage A+B-soorten is het soms mogelijk om werk uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode, zonder dat een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd is. Welke werkzaamheden bij welke soorten uitgevoerd mogen worden, staat in de specifieke gedragscode vermeld. Een voorwaarde voor werken met een dergelijke gedragscode is dat bekend moet zijn welke beschermde soorten aanwezig zijn.

Zonder een ontheffing op de Wet natuurbescherming of goedgekeurde gedragscode kan alleen worden gewerkt indien de beschermde rust-, verblijf- of groeiplaatsen (en bijbehorende essentiële leefomgeving) onbeschadigd en bruikbaar blijven tijdens én na de werkzaamheden. Bij de werkzaamheden dient dan specifiek rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van de beschermde soorten. De werkzaamheden dienen tevens in het voorstadium en bij de uitvoering te worden begeleid door een ecooloog. Nesten en verblijfplaatsen moeten hierbij gespaard blijven en de soorten mogen niet verstoord worden.

¹² Voor vogels kan conform de Vogelrichtlijn slechts ontheffing worden aangevraagd voor de drie eerstgenoemde belangen.

Bijlage 3: Nader onderzoek

**Nader onderzoek soortgroep vleermuizen
de Verlengde Slotlaan 69-71
Complex Lindenhorst Zeist**

Nader onderzoek soortgroep vleermuizen de Verlengde Slotlaan 69-71 Complex Lindenhorst Zeist

Opdrachtgever: VanWonen
Willemsvaart 21
8019 AB Zwolle

Datum: 22 november 2022

Status: **Definitief**
Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.
Van Pallandtlaan 10
6998 AW Laag-Keppel
T 0314 642221
E-Mail: info@foreestgroenconsult.nl
Web: www.foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	METHODE VAN ONDERZOEK	5
2.1	BESCHRIJVING ONDERZOEKSGBIED	5
2.2	ONDERZOEKSTEAM	5
2.3	OMSCHRIJVING ONDERZOEK EN DATA.....	6
3	RESULTATEN VLEERMUIZEN	8
3.1	ONDERZOEK VASTE RUST- EN VERBLIJFPLAATSEN	8
3.1.1	<i>Onderzoek kraamverblijven.....</i>	<i>8</i>
3.1.2	<i>Onderzoek zomerverblijven.....</i>	<i>8</i>
3.1.3	<i>Onderzoek paarverblijven</i>	<i>10</i>
3.1.4	<i>Onderzoek massawinter verblijf.....</i>	<i>11</i>
3.2	ONDERZOEK FOERAGEERGEBIED	11
3.3	ONDERZOEK VliegROUTE	13
3.4	MEERVLEERMUIS	13
4	CONCLUSIES	14
4.1	VERBLIJFPLAATSEN	14
4.2	MASSAWINTERVERBLIJF	14
4.3	FOERAGEERGEBIED.....	14
4.4	VliegROUTE	15
5	ADVIES	16
5.1	INTRINSIEKE WAARDE.....	16
5.2	AANVRAGEN ONTHEFFING	16

1 Inleiding

In opdracht van VanWonen is een nader onderzoek uitgevoerd naar de beschermde soortgroep “vleermuizen” op de het jeugdzorg complex Pluryn (de Lindenhorst) in Zeist aan de Verlengde Slotlaan 69-71.

De reden voor dit nader onderzoek is dat er een complete herontwikkeling van het terrein zal plaatsvinden. De herontwikkeling houdt in dat het complex wordt afgebroken. De nieuwe bestemming is de bouw van een woonwijk en zal verwacht in 2025 worden opgeleverd.

Op 18 januari 2019 is door Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd: “Ecologische quickscan bomenadvies Jeugdzorginstelling De Lindenhorst Verlengde Slotlaan 69/71 te Zeist”. Uit deze quickscan kwam naar voren dat de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen niet uit te sluiten is. De plannen van de opdrachtgever hebben dus mogelijk nadelige gevolgen voor de soortgroep vleermuizen. Het onderzoek dient om vast te stellen of de herontwikkeling van het terrein mogelijk leidt tot een overtreding van de Wet Natuurbescherming. Voor de soortgroep “vleermuizen” is in 2022 daarom een nader onderzoek uitgevoerd om te bepalen of de uitvoerder ontheffing plichtig is.

Het nader onderzoek en de rapportage zijn uitgevoerd door Foreest Groen Consult in samenwerking met Buro Ontwerp en Omgeving.

De verslaglegging is uitgevoerd door J. Heida MSc. werkzaam bij Foreest Groen Consult.

2 Methode van onderzoek

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het dubbel omheinde complex is gelegen in een bosrijke omgeving in de bebouwde kom van Zeist. In de binnen omheining staan drie woongebouwen, schuurtje en een groter hoofdgebouw met open binnenplaats. Binnen het hekwerk zijn parkeerplaatsen aanwezig. Het onderzoeksgebied is opgedeeld in zeven clusters genummerd van 19 tot en met 25.

Afbeelding 1: Overzicht van het onderzoeksgebied met de clusters aangegeven in de blauwe kaders.

2.2 Onderzoeksteam

Foreest Groen Consult:

L. Bakker MSc
A. Dietzsch MSc
J. Heida MSc
H. de Lange BSc
J. de Rijk MSc

Buro Ontwerp en Omgeving:

W. Adriaens BSc
I. Bouwknegt BSc
M. Corporaal BSc
J. van Dijk BSc
M. Hendriksen BSc
D. Lukkezen MSc
J. Metselaar BSc
M. Meyboom BSc
S. Vroom MSc
T. Werner BSc

2.3 Omschrijving onderzoek en data

De zeven clusters zijn elk vijf keer onderzocht.

Voor het onderzoek is het geldende vleermuisprotocol 2022 gevolgd. Om een goed inzicht te krijgen in de actuele situatie zijn een voorjaarsonderzoek en baltsonderzoek uitgevoerd waarbij meerdere bezoeken per onderzoek zijn afgelegd. Gegevens van de bezoeken zijn vastgelegd en te vinden in onderstaande tabellen.

Voorjaarsonderzoek ronde 1 ochtend

Data en duur bezoeken:

Cluster	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
19	24-05-2022	J. de Rijk	14 °C, ZW3 en bewolking 8/8	02:30 - 05:30
20	24-05-2022	J. Metselaar	14 °C, ZW3 en bewolking 8/8	02:30 - 05:30
21	24-05-2022	J. van Dijk	14 °C, ZW3 en bewolking 8/8	02:30 - 05:30
22	24-05-2022	T. Werner	14 °C, ZW3 en bewolking 8/8	02:30 - 05:30
23	24-05-2022	M. Hendriksen	14 °C, ZW3 en bewolking 8/8	02:30 - 05:30
24	24-05-2022	M. Corporaal	14 °C, ZW3 en bewolking 8/8	02:30 - 05:30
25	24-05-2022	J. Heida	14 °C, ZW3 en bewolking 8/8	02:30 - 05:30

Voorjaarsonderzoek ronde 2 avond

Data en duur bezoeken:

Cluster	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
19	14-06-2022	J. de Rijk	20 - 16 °C, NO1 en bewolking 0/8	22:00 - 00:00
20	14-06-2022	L. Bakker	20 - 16 °C, NO1 en bewolking 0/8	22:00 - 00:00
21	14-06-2022	S. Vroom	20 - 16 °C, NO1 en bewolking 0/8	22:00 - 00:00
22	14-06-2022	J. Metselaar	20 - 16 °C, NO1 en bewolking 0/8	22:00 - 00:00
23	14-06-2022	D. Lukkezen	20 - 16 °C, NO1 en bewolking 0/8	22:00 - 00:00
24	14-06-2022	J. Heida	20 - 16 °C, NO1 en bewolking 0/8	22:00 - 00:00
25	14-06-2022	M. Meyboom	20 - 16 °C, NO1 en bewolking 0/8	22:00 - 00:00

Voorjaarsonderzoek ronde 3 avond

Data en duur bezoeken:

Cluster	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
19	05-07-2022	J. de Rijk	15 - 13 °C, W2 en bewolking 1/8 - 0/8	22:00 - 00:00
20	05-07-2022	L. Bakker	15 - 13 °C, W2 en bewolking 1/8 - 0/8	22:00 - 00:00
21	05-07-2022	S. Vroom	15 - 13 °C, W2 en bewolking 1/8 - 0/8	22:00 - 00:00
22	05-07-2022	J. Metselaar	15 - 13 °C, W2 en bewolking 1/8 - 0/8	22:00 - 00:00
23	05-07-2022	D. Lukkezen	15 - 13 °C, W2 en bewolking 1/8 - 0/8	22:00 - 00:00
24	05-07-2022	J. Heida	15 - 13 °C, W2 en bewolking 1/8 - 0/8	22:00 - 00:00
25	05-07-2022	M. Meyboom	15 - 13 °C, W2 en bewolking 1/8 - 0/8	22:00 - 00:00

Baltsonderzoek ronde 1 nacht

Data en duur bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
19	25-08-2022	L. Bakker	22 °C, NNO2, en bewolking 2/8	00:00 - 02:00
20	25-08-2022	J. de Rijk	22 °C, NNO2, en bewolking 2/8	00:00 - 02:00
21	25-08-2022	J. van Dijk	22 °C, NNO2, en bewolking 2/8	00:00 - 02:00
22	25-08-2022	S. Vroom	22 °C, NNO2, en bewolking 2/8	00:00 - 02:00
23	16-08-2022	D. Lukkezen	19 °C, ZZO1 en bewolking 6/8 - 2/8	00:00 - 02:00
24	16-08-2022	J. Metselaar	19 °C, ZZO1 en bewolking 6/8 - 2/8	00:00 - 02:00
25	25-08-2022	J. Heida	22 °C, NNO2, en bewolking 2/8	00:00 - 02:00

Baltsonderzoek ronde 2 nacht

Data en duur bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
19	05-09-2022	J. Heida	20-19 °C, NW2-ZW2 8/8 na 01:15 matige neerslag	23:30 - 01:15
20	05-09-2022	A. Dietzsch	20-19 °C, NW2-ZW2 8/8 na 01:15 matige neerslag	23:30 - 01:15
21	05-09-2022	J. van Dijk	20-19 °C, NW2-ZW2 8/8 na 01:15 matige neerslag	23:30 - 01:15
22	05-09-2022	Jur	20-19 °C, NW2-ZW2 8/8 na 01:15 matige neerslag	23:30 - 01:15
23	05-09-2022	D. Lukkezen	20-19 °C, NW2-ZW2 8/8 na 01:15 matige neerslag	23:30 - 01:15
24	05-09-2022	W. Adriens	20-19 °C, NW2-ZW2 8/8 na 01:15 matige neerslag	23:30 - 01:15
25	05-09-2022	M. Meyboom	20-19 °C, NW2-ZW2 8/8 na 01:15 matige neerslag	23:30 - 01:15

Eenmaal is er een discrepantie met de normen die volgens het vleermuisprotocol aan het weer worden gesteld. Bij het laatste baltsonderzoek werd 15 minuten eerder gestopt in verband met meer dan de toegestane hoeveelheid regen. Deze discrepantie met het protocol heeft geen significante invloed gehad op het inventariseren van rust- en verblijfplaatsen omdat dit tijdens het eerste bezoek duidelijk werd.

Tijdens het eerste baltsonderzoek op 16 augustus 2022 konden door een jeugdzorg gerelateerd incident, slechts twee onderzoekers het terrein betreden. Daarom zijn de vijf andere clusters op 25 augustus 2022 onderzocht.

Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D240 en een Batlogger M. De batlogger is de dag na het onderzoek uitgelezen met het programma BatExplorer van Elektron. Vervolgens zijn de opgeslagen gegevens verwerkt.

3 Resultaten Vleermuizen

3.1 Onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen

Tijdens het onderzoek is aangetoond dat verschillende vleermuissoorten aanwezig zijn in de directe omgeving. Naast gewone dwergvleermuizen die binding vertoonden met het wooncomplex, zijn er een of meer foeragerende laatvliegers en ruige dwergvleermuizen gezien. Verder zijn overvliegende rosse vleermuis en eenmalig passerende gewone grootoorvleermuis waargenomen.

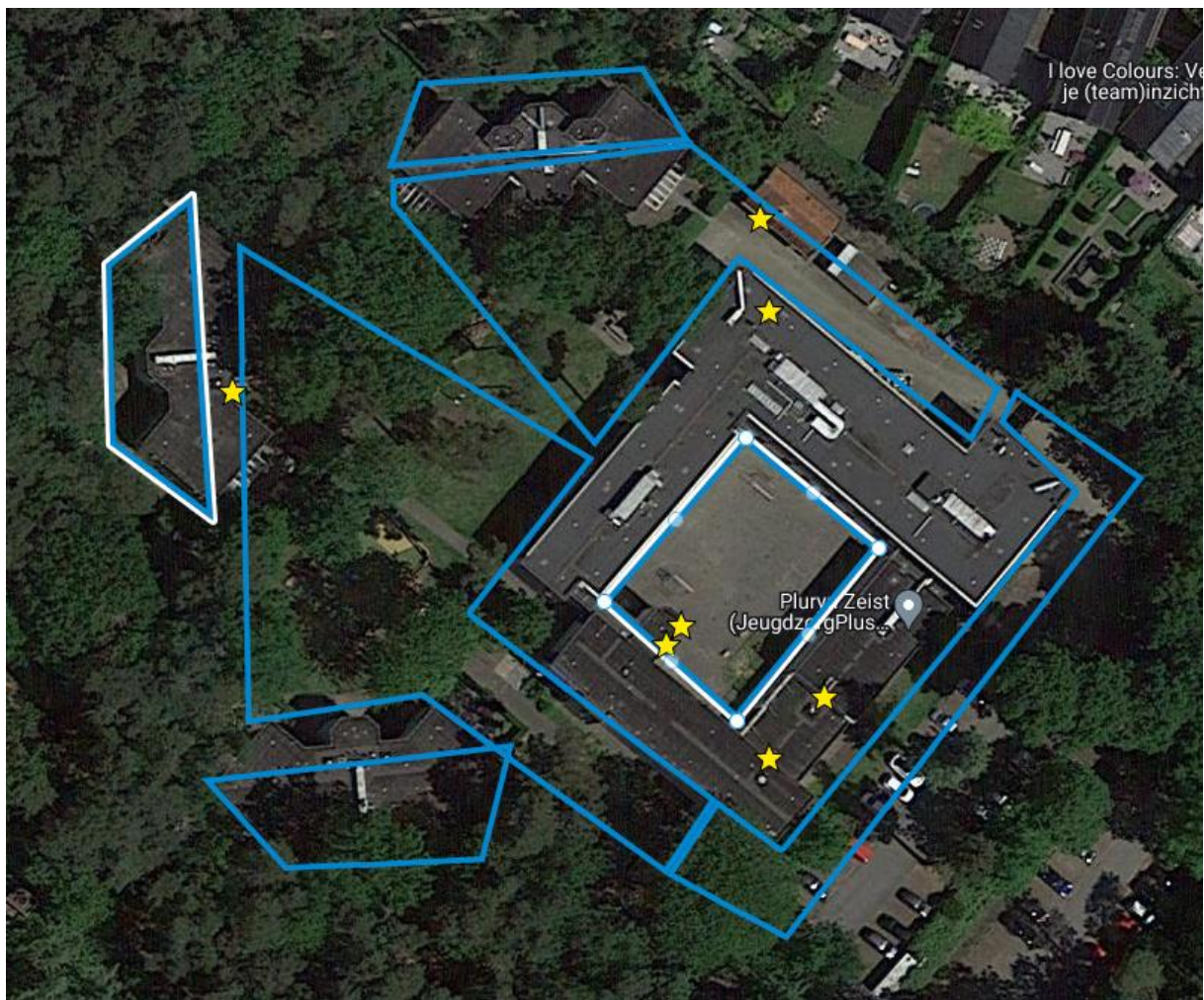
3.1.1 Onderzoek kraamverblijven

Tijdens de veldbezoeken zijn er geen locaties aangetroffen die als kraamverblijf dienen.

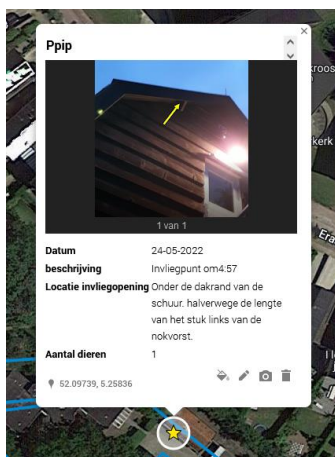
3.1.2 Onderzoek zomerverblijven

Binnen de gebouwcomplexen zijn meerdere zomerverblijven aangetroffen. Vijf van deze geïdentificeerde verblijven zitten in het hoofdgebouw. De overige twee verblijven zijn aangetroffen in de kleinere woongebouwtjes. Het ging hier uitsluitend om invliegende of uitvliegende gewone dwergvleermuizen.

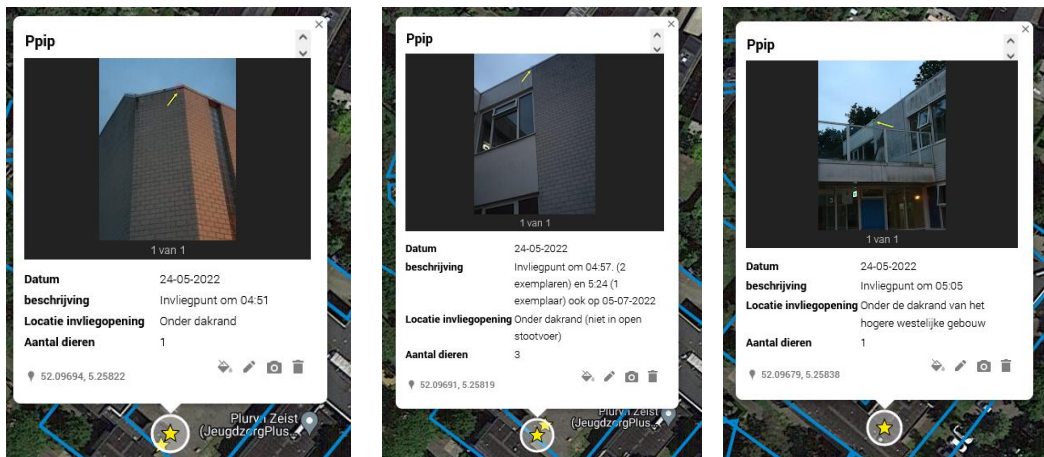
Nummer	Cluster	Soort	Aantal individuen	Locatie(s)
1	22	Gewone dwergvleermuis	1	Stootvoeg onder de metalen dakrand
2	23	Gewone dwergvleermuis	1	Links van nokvorst onder de dakrand
3	24	Gewone dwergvleermuis	1	Onder de dakrand van het hogere westelijke gebouw
4	24	Gewone dwergvleermuis	1	Uitgevlogen vanuit dakrand
5	25	Gewone dwergvleermuis	3	Onder dakrand, binnenplaats
6	25	Gewone dwergvleermuis	1	Onder dakrand, binnenplaats
7	23	Gewone dwergvleermuis	1	onder de gevelbetimmering

Afbeelding 2, visualisatie van de aangetroffen dieren, tijdens het onderzoek in het voorjaar. Een gele ster staat voor zomerverblijf van een gewone dwergvleermuis.

Afbeelding 3, invliegopeningen

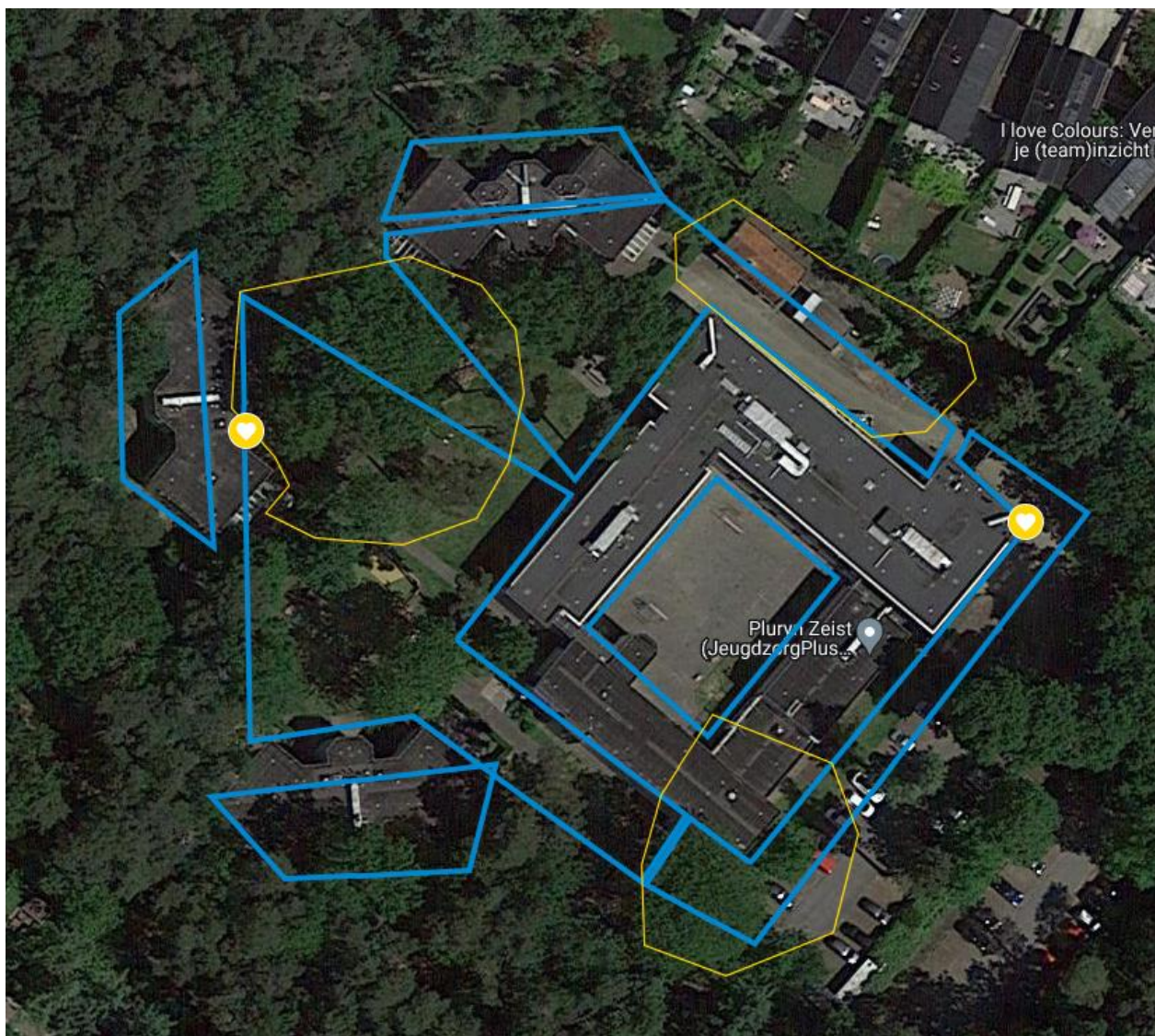

Afbeelding 4, invliegopeningen(vervolg)

3.1.3 Onderzoek paarverblijven

Op verschillende plekken zijn er gedurende de nacht baltsroepen gedetecteerd van de gewone dwergvleermuis. In totaal zijn er drie baltsterritoria en twee paarverblijven gelokaliseerd. Van een baltsterritorium wordt verwacht dat het bijbehorende paarverblijf samenvalt met het eerder aangetroffen zomerverblijf.

Nummer	Cluster	Soort	Aantal individuen	Locatie(s)
1	20/22	Gewone dwergvleermuis	1	Noordwestzijde, woongebouwtje
2	23	Gewone dwergvleermuis	1	Noordelijke zijde hoofdgebouw
3	24	Gewone dwergvleermuis	1	Zuidelijke zijde hoofdgebouw
4	24	Gewone dwergvleermuis	1	Hoek, dakrand

Afbeelding 5, visualisatie van de aangetroffen dieren, tijdens het onderzoek in het najaar. Geel gewone dwergvleermuis: een omlijnd gebied is een benadering van een baltsterritorium. Hartje is paarverblijf.

3.1.4 Onderzoek massawinter verblijf

Tijdens de veldbezoeken zijn er geen locaties aangetroffen die als massawinterverblijf dienen. Zwermende vleermuizen zijn niet waargenomen.

3.2 Onderzoek foerageergebied

Tijdens de onderzoeken zijn op het terrein zijn veel bomen te vinden waar gewone dwergvleermuizen foerageren in en langs de boomkronen. Aangetroffen zijn foeragerende laatvliegers en gewone dwergvleermuizen. De laatvlieger betrof telkens één individu. De gewone dwergvleermuis was met 3-4 individuen op het terrein aan het foerageren.

Afbeelding 5, visualisatie van de aangetroffen foeragerende en overvliegende vleermuizen

Geel: gewone dwergvleermuis;

Groen: laatvlieger;

Maroon rood: rosse vleermuis;

Donker blauw: ruige dwergvleermuis;

Paars: gewone grootoorvleermuis.

Gewone dwergvleermuis

Deze soort was vooral aan het foerageren tussen de bomen en langs de gebouwen. Elke avond van onderzoek is deze soort foeragerend aangetroffen.

Ruige dwergvleermuis

Deze soort is enkele keren waargenomen bij het foerageren en deels passeren van de locatie.

Laatvlieger

Deze soort was vooral aan het foerageren tussen de bomen en langs de gebouwen daarbij maakte de soort de kenmerkende langere jachtrondes waarbij met enige regelmaat het dier opnieuw al foeragerend passeerde. Elke avond van onderzoek is deze soort aangetroffen.

Rosse vleermuis

De rosse vleermuis is alleen waargenomen bij het passeren van de locatie. Foeragerende dieren zijn niet aangetroffen.

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis is twee keer (op 24 mei 2022 en 5 juli 2022) waargenomen bij het passeren van de locatie. Het dier had verder geen binding met de locatie. Foeragerende dieren zijn niet aangetroffen.

3.3 Onderzoek vliegroute

Vliegroutes op dit terrein zijn niet vastgesteld tijdens het veldonderzoek.

3.4 Meervleermuis

In de quickscan was de meervleermuis vermeld als een mogelijke soort die aanwezig kon zijn. Bij de uitgevoerde onderzoeken in het voorjaar zijn geen meervleermuizen waargenomen door de zeven onderzoekers die gelijktijdig op de locatie aanwezig waren. Dit geldt ook voor de onderzoeken in het najaar. Ook in het najaar is deze soort niet aangetroffen.

4 Conclusies

4.1 Verblijfplaatsen

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

Door de sloop gaan 7 unieke zomerverblijven verloren van de gewone dwergvleermuis. Zes verblijven zijn van een enkel exemplaar en één verblijf van een kleine groep van vier individuen.

De drie baltsterritoria en twee paarverblijven leiden tot vier paarverblijven binnen het plangebied voor de gewone dwergvleermuis. Een paarverblijf valt samen met een eerder aangetroffen zomerverblijf.

Hierdoor gaan door de ontwikkeling 10 unieke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren.

Verblijfplaatsen van de meervleermuis zijn niet aangetroffen. De soort is op geen enkele moment waargenomen waardoor de aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Een ontheffing aanvraag voor de Wet natuurbescherming voor de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is noodzakelijk.

4.2 Massawinterverblijf

Bij de uitgevoerde onderzoeken zijn geen zwermende vleermuizen aangetroffen. De gebouwen fungeren niet als massa winterverblijf voor de gewone dwergvleermuis.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het foerageergebied van vleermuizen.

4.3 Foerageergebied

Het terrein is onderdeel van het foerageergebied voor de vleermuizen. In het gebied foerageren gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Voor deze drie soorten is het plangebied onderdeel van een groter foerageergebied. Het gebied is zeker niet als essentieel aan te merken. De dieren foerageren namelijk onder veel verschillende omstandigheden en in een veel grotere omgeving. Sloop en herbouw heeft op het foerageergedrag van deze soorten geen invloed.

De rosse vleermuis is vooral overvliegend aangetroffen. Normaliter foerageert deze soort boven grotere open gebieden die op grote afstand van de vaste verblijfplaats liggen. Grotere openingen in bossen zoals op de planlocatie worden incidenteel gebruikt. Dit gebied is voor deze soort niet essentieel. Sloop en herbouw heeft op het foerageergedrag van deze soort geen invloed.

De gewone grootoorvleermuis heeft geen binding met het gebied. De soort is op twee avonden slechts één keer waargenomen bij het passeren van de locatie.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het foerageergebied van vleermuizen.

4.4 Vliegroute

Op het terrein zijn geen vliegrouen van vleermuizen vastgesteld. Het plangebied bevindt zich in een bosomgeving waardoor geen sprake is van lijnvormige beplantingen of andere geleidende elementen die dienst kunnen doen als vliegroute. De vleermuizen die aanwezig zijn vinden overal de beschutting die zij zoeken om een gebied te passeren. Dit wijzigt niet op het moment dat de panden worden gesloopt. Hierdoor is het uitgesloten dat een essentiële vliegroute van vleermuizen verloren gaat.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vliegrouen van vleermuizen.

5 Advies

5.1 Intrinsieke waarde

Onder de wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van de flora en faunawet voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

5.2 Aanvragen ontheffing

Het bestaande complex bevat 10 unieke verblijfplaatsen (6 zomerverblijfplaatsen, 3 paarverblijfplaatsen en één gecombineerde zomer/paarverblijfplaats) van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Geadviseerd wordt om tijdig een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen. Door tijdig een ontheffing aan te vragen kan ook op tijd worden begonnen met de mitigerende maatregelen en kan de gewone dwergvleermuis langzaam wennen aan de veranderingen in zijn leefgebied.